

Berap I 2021

Versie: 15 juni 2021

Raad: 8 juli 2021

Reg.nr.: 21.202536

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Samenvatting.....	5
Verzameltabel Corona risico's	5
Verzameltabel begrotingswijzigingen.....	7
3 Corona	9
4 Programma's.....	10
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning.....	10
Programma 2 Veiligheid	14
Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat.....	16
Programma 4 Economie	20
Programma 5 Onderwijs.....	23
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie.....	25
Programma 7 Sociaal Domein	28
Programma 8 Volksgezondheid en Milieu	34
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	38
Algemene Dekkingsmiddelen	42
5 Rechtmatigheid.....	50
6 Investerings.....	51
7 Reserves.....	52
Algemene Reserve	52
Overige reserves	53
8 Ruimte in de begroting	56
Wijziging op programmaniveau.....	57
Ruimte in de begroting	58

1 Inleiding

Algemeen

Met deze eerste bestuursrapportage (Berap I) informeren wij u over de realisatie van de programmabegroting 2021 over de eerste 4 maanden van dit jaar. Om zo actueel mogelijk te kunnen zijn hebben wij de meicirculaire gemeentefonds nog meegenomen in deze rapportage. Berichtgeving van latere datum is niet meer vertaald.

Conform artikel 6 van de Financiële verordening gaan wij in de Berap in op de afwijkingen ten opzichte van de begroting voor wat betreft:

- A. de realisatie van de beleidsvoornemens, en
- B. de lasten en baten per programma en investeringen als deze groter zijn dan € 100.000.

De drie w-vragen komen terug: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wat mag het kosten? In de lijn met de jaarstukken (het betreft verantwoording) zijn de vragen als volgt: wat wilden we bereiken, wat hebben we daarvoor gedaan, wat zijn de financiële afwijkingen?

Er wordt gerapporteerd over alle voorgenomen acties uit de programmabegroting onder "wat hebben we daarvoor gedaan". "Geen afwijkingen" betekent dat de actie volgens planning verloopt.

Corona

De corona-uitbraak blijft invloed houden op het verloop in voorbereiding en vaststellen van (nieuw) beleid en beheer, maar ook in de uitvoering van de vastgestelde begroting. De financiële gevolgen van maatregelen zijn zichtbaar in de vorm van extra kosten of lagere inkomsten. Net als in bestuursrapportages van 2020, stellen we voor de begroting hier op aan te passen. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de analyse rekeningsaldo 2020 in relatie tot de Coronareserve.

Het rijk heeft reële compensatie toegezegd. Er zijn inmiddels vier compensatiepakketten voor gemeenten beschikbaar gesteld: het eerste compensatiepakket voor de zomer 2020, het tweede in de septembercirculaire 2020, het derde in de decembercirculaire 2020 en het vierde in de meicirculaire 2021. Over het compensatiepakket in de decembercirculaire bent u geïnformeerd in de jaarstukken 2020. Het compensatiepakket in de meicirculaire is verwerkt in deze bestuursrapportage. De compensatie van het Rijk wordt ten gunste van de bestemmingsreserve Corona gebracht.

Wij geven per programma een kort overzicht van de stand van zaken van de financiële risico's in 2021 door de corona-pandemie die zijn onderkend. Gezien de huidige versoepelingen en de wetenschap hoe e.e.a. het afgelopen jaar is verlopen, betekent dit ook dat de tabellen leeg kunnen zijn. Daar waar de financiële gevolgen concreet zijn, doen we een voorstel om de begroting aan te passen.

Financiële afwijkingen

Onder "Financiële afwijkingen" zijn de voorgestelde wijzigingen van de geautoriseerde budgetten opgenomen en toegelicht. Er zijn reguliere begrotingswijzigingen en begrotingswijzigingen als gevolg van Corona-effecten. De "Corona-wijzigingen" zijn herkenbaar d.m.v. een C. Tevens zijn deze in een afzonderlijke verzameltabel opgenomen.

Bij "Voortgang incidentele budgetten" worden de incidentele budgetten groter dan € 100.000 gevolgd (voor zover deze door de raad geautoriseerd zijn).

Het laatste hoofdstuk van deze Berap gaat in op de ruimte in de begroting.

Begrotingswijziging

Voor de afwijkingen groter dan € 100.000 per programma doen wij conform de Financiële verordening voorstellen om de begroting aan te passen. Indien nodig en/of wenselijk nemen we ook kleinere afwijkingen mee in deze begrotingswijziging.

Alle structurele afwijkingen zijn in principe ook verwerkt in de Kadernota, om die reden staat bij de effecten die naar hun aard structureel zijn, in de Berap een I van incidenteel. Waar relevant staat in de toelichting opgenomen dat de afwijking naar zijn aard structureel is. Afwijkingen waar nu nog een S van structureel staat vermeld worden aanvullend op de Kadernota nog verwerkt in de Begroting 2022.

In hoofdstuk 2 Samenvatting staan de voorgestelde aanpassingen van de begroting. Per onderwerp is een toelichting opgenomen in hoofdstuk 4 Programma's. Daarbij wordt verwezen naar de nummers uit de verzameltabellen. Waar geen specifieke dekking is aangegeven worden de budgettaire effecten ten laste of ten gunste van onvoorzien eenmalig gebracht. Het effect op de exploitatie is € 1.018.942 positief en komt deels ten gunste van onvoorzien eenmalig ad € 518.942 en deels ten gunste van de AR ad € 500.000.

De gevolgen van de Corona komen ten laste van de Bestemmingsreserve Corona-effecten.

Leeswijzer

In de gepresenteerde tabellen betekent een negatief getal een nadeel en een positief getal een voordeel op de exploitatie:

- lagere inkomsten is een nadeel dus een -.
- hogere inkomsten is een voordeel dus een +.
- hogere uitgaven is een nadeel is een -.
- lagere uitgaven is een voordeel is een +.

2 Samenvatting

Hierna volgen drie verzameltabellen, die vervolgens per programma nader toegelicht zijn.

In de verzameltabel Corona-risico's zijn risico's beschreven die nog niet financieel te vertalen zijn.

Vervolgens zijn onder de Begrotingswijzigingen twee verzameltabellen opgenomen, te weten de reguliere begrotingswijzigingen en de begrotingswijziging als gevolg van te berekenen Corona-effecten. De reguliere begrotingswijziging eindigt met een positief saldo van € 1.018.942 en komt ten gunste van de post onvoorzien eenmalig (€ 518.942) en de algemene reserve (€ 500.000). De Corona-begrotingswijziging eindigt met een saldo van € 217.063 ten laste van de voorgestelde Bestemmingsreserve Corona.

Verzameltabel Corona risico's

Programma	Gebeurtenis	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning	Inkomsten en uitgaven van Leges burgerzaken blijven achter.	Er zijn minder reisdocumenten aangevraagd door de reisbeperkingen die opgelegd zijn. De verwachting is dat de aanvragen weer aantrekken door de versoepelingen. De geplande afspraken in de praktijk nemen al toe, net als de inkomsten in april en mei. De eerste twee maanden van 2021 laten nog wel een dalend patroon zien in de inkomsten en uitgaven van de Leges burgerzaken. De uitgaven en inkomsten tonen in maart en met name april tekenen van herstel richting het verwachte patroon van inkomsten en uitgaven. Op dit moment verwachten we dat de lagere inkomsten en uitgaven van de eerste twee maanden zich zal herstellen in de rest van het jaar.
Programma 2 Veiligheid	Geen evenementen in eerste 4 maands periode	In de eerste vier maanden van 2021 hebben er als gevolg van Corona geen evenementen plaatsgevonden. Er worden wel volop gesprekken gevoerd met organisaties die in de zomer of mogelijk in het najaar alsnog een evenement willen organiseren. Dit kan een vorm van roosterdruk geven als organisaties allemaal in dezelfde periode een evenement willen organiseren. De kaders waaronder dit kan plaatsvinden zijn niet duidelijk. Het is denkbaar dat de kaders (en voorwaarden) leiden tot extra kosten voor de organisatie en dat de gemeente verzocht wordt hierin te ondersteunen.
	Het aantal standplaatsen is toegenomen	Het aantal standplaatsen is toegenomen. Op basis van ervaringen van 2020 hebben veel standplaatshouders verzocht om verlenging van de standplaats. Het innemen van deze standplaats is ontstaan, omdat kraamhouders niet meer konden exploiteren op evenementen en kermissen. Het is denkbaar dat de standplaatshouders na corona de standplaats willen blijven innemen.
Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Vertraging in de uitvoering	Op veel gebieden (toelevering, voorbereiding, nutsbedrijven enz. enz.) beginnen vertragingen in de voorbereiding en uitvoering te ontstaan. De effecten hiervan zijn op dit moment nog niet geheel duidelijk

Programma	Gebeurtenis	Toelichting
Algemene Dekkingsmiddelen	Verhoogde oninbaarheid lokale heffingen en overige invordering	Er is een verhoogd risico dat ondernemers en inwoners een lokale heffing niet kunnen betalen.
	Hogere kwijtscheldingen	Meer aanvragen kwijtschelding door corona.
	Dividend BNG	De ECB (Europese Centrale Bank) wilde dat banken voldoende buffers aanhouden tijdens de coronacrisis en niet te veel dividend zouden uitkeren. Waarschijnlijk trekt de ECB deze dividendban na 30 september weer in.

Verzameltabel begrotingswijzigingen

Reguliere begrotingswijziging

Programma	Nr.		Lasten	Baten
Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	3	Vegen en reinigen infrastructuur	-210.000	
	4	Openbare verlichting		6.150
	5	Afwatering kanalen, grachten en sloten	-117.000	
	6	Afwatering kanalen, grachten en sloten		17.500
	7	Afwatering kanalen, grachten en sloten		99.500
	8	Vrijval voorziening onderhoud wegen		200.000
Programma 4 Economie	9	Provinciale bijdrage - Dijkstraat Oost		24.999
Programma 5 Onderwijs	10	Gymzaal Ried	-15.000	
Programma 7 Sociaal Domein	11	Gemeentefonds 2021: doorbetaling GR Fryslân-West	-123.975	
	12	Nader voorlopig budget Gebundelde uitkering (BUIG)		-137.887
	13A	Prognose Burap I Dienst: Programmalasten Jeugd	-1.170.000	
	13B	Prognose Burap I Dienst: Programmalasten Wmo	-640.693	
	13C	Restant budget sociaal domein	890.876	
	13D	Toevoeging reserve Sociaal domein	-112.296	
Programma 8 Volksgezondheid en Milieu	14	Huisvuil		76.000
	15	Vrijval voorziening egalisatie afvalstoffenheffing		54.867
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	16	Leges Omgevingsvergunningen	-125.000	125.000
Algemene Dekkingsmiddelen	17	Rente kort geld	200.000	
	19	Centrale huisvesting		5.600
	20	Huisvesting buitendienst Menaam	-21.000	
	22	Tractie Algemeen	-55.000	
	24	Gemeentefonds 2020		-4.441
	25	Gemeentefonds 2021		2.406.385
	27A	Gemeentefonds 2021: onvoorzien met bestemming	-1.387.893	
	27B	Onvoorz. met bestemming: inzet extra middelen Jeugdzorg	1.170.000	
	29	Archiefbewaarplaats	-45.000	
	30	Premie brandverzekering	-92.750	
	31	Vrijval reserve herindeling - toevoeging aan de AR	-5.302	5.302

	32	Vrijval reserve herindelingsbijdrage - toevoeging aan de AR	-136.521	136.521
--	----	--	----------	---------

**Deels t.g.v. onvoorzien inc
en deels t.g.v. de AR.**

1.018.942

Begrotingswijziging Corona

Bedragen x € 1

Programma	Nr.		Lasten	Baten
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning	1.	Extra kosten verkiezingen door Corona	-81.103	
	2	Extra externe communicatiekosten door Corona	-27.632	
Algemene Dekkingsmiddelen	18	Extra inhuur Publiekscentrum door Corona	-12.345	
	21	Extra inhuur communicatie door Corona	-24.776	
	23	Lagere opbrengst betaald parkeren		-100.000
	26	Toevoeging als gevolg van Meicirculaire 2021		28.793

**Ten laste van de
bestemmingsreserve Corona**

Saldo -217.063

3 Corona

In 2020 is de Coronareserve ingesteld. U krijg met regelmaat een overzicht waarin het verloop van deze reserve wordt gevolgd. In deze Berap is dat verloopoverzicht opgenomen in hoofdstuk 7 Reserves.

De gemeente is vrij in het besteden van de ontvangen Corona-middelen. De noemer waaronder het bedrag aan de gemeenten is toegekend is de indicatie van het soort kosten, waarvan het Rijk inschat dat deze als gevolg van Corona kunnen optreden. Het bedrag is dus niet leidend of dwingend. Op enig moment moet dus een controleslag uitgevoerd worden of op deze onderwerpen al actie is ondernomen, kosten zijn gemaakt, compensatie is uitbetaald, e.d. Om vervolgens ook te kunnen beoordelen of e.e.a. nog nodig is.

In de Jaarstukken 2020 is geconstateerd dat er in het saldo van de jaarrekening diverse voor- en nadelen zijn verwerkt, die per saldo tegen elkaar wegvallen. Hierin zijn ook posten inbegrepen waarvoor een ontvangst was opgenomen in de Coronareserve. Deze posten zijn dus niet meer nodig voor het doel waarmee ze bij ontvangst "gelabeld" zijn. Aan de hand van de financiële analyse in de jaarrekening kan het label van deze posten afgehaald worden. Het betreft de volgende onderdelen:

- inhaalzorg en meerkosten Jeugd € 101.469
- inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 € 36.576
- voorschoolse voorziening peuters € 47.073
- noodopvang kinderen van ouders met een cruciaal beroep € 60.437
- eigen bijdrage WMO (abonnementstarief) € 36.142.

In totaal gaat het om een bedrag van € 281.697 uit 2020 dat niet meer voor deze doelen gelabeld hoeft te worden, en daarmee toegevoegd kan worden aan het deel "algemeen".

Tevens is via de Aanvullende brief Coronacompensatie van 26 maart 2021 compensatie ontvangen voor hogere kosten van afvalverwerking. Deze kostenontwikkelingen hebben wij ook geconstateerd in 2020, en deze kosten zijn eveneens in het saldo van de jaarrekening gevloeid. Daarmee kan ook voor deze post het label er af. Dit betreft een bedrag van € 73.566.

Daarmee komt het totaal niet meer gelabelde gelden op € 355.263. In de verloopstaat van de Coronareserve in deze Berap is deze verschuiving al verwerkt.

4 Programma's

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet op bestuur en ondersteuning moet eraan bijdragen dat:

- Het gemeentebestuur zo goed mogelijk is toegerust op haar taken.
- Inwoners actief betrokken zijn bij voorbereiding en uitvoering van beleid.
- Initiatieven vanuit de samenleving ondersteund worden.
- Slimme coalities, met inwoners, bedrijven en mede-overheden, worden gemaakt om doelen te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor bestuur:

- We werken aan het Ontwikkelperspectief Waadhoeke 2018-2028 in programma's met concrete projecten en doelen. We betrekken de programma's en projecten bij onze samenwerking met mede-overheden en andere stakeholders.

Geen afwijkingen.

- Concrete projecten die in 2021 van start gaan zijn de aanpak verpaupering, waaronder de Bildtdijken 2, het ontwikkelen van DOM's, het maken van een landschapsanalyse en het uitwerken van de SWOT analyse.

Geen afwijkingen. Naast genoemde inspanningen is gestart met een lobby voor een nieuwe samenwerking met Rijk en regio (Regio Deals) en de lobby voor middelen voor de transitie van de bestaande woningvoorraad. Ook heeft Waadhoeke zich aangesloten bij Greidhoeke+. Dit is een interbestuurlijke samenwerking met als belangrijkste aandachtgebied het natuurinclusieve platteland.

- We monitoren het gebruik van de subsidieregeling dorpen- en wijken en evalueren de resultaten. Zo nodig passen we de regeling aan.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren dat dorpen en wijken hun eigen toekomstvisie maken.

Geen afwijkingen.

- We verfijnen het (sturings-)instrumentarium voor nabij besturen. We investeren in kennis en kunde van medewerkers over nabij besturen.

Geen afwijkingen.

- We zijn actief op zoek naar cofinanciering van projecten, zowel bij nationale als Europese fondsen als in publiek/private samenwerking.

Geen afwijkingen.

Voor dienstverlening:

- In 2021 wordt gestart met verdere verbetering van de dienstverlening. Dit wordt gedaan door o.a. het investeren in digitale processen en ontwikkelen van nieuwe vormen van dienstverlening.

Geen afwijkingen.

- We focussen in onze personele opleidings- en ontwikkelplannen op nabij besturen, onze visie op dienstverlening en het Ontwikkelperspectief Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We implementeren een zaaksysteem dat gekoppeld wordt aan een klantcontactstelsel.

Geen afwijkingen.

- We bouwen onze online dienstverlening via de website verder uit en werken aan een digitaliseringsagenda.

Geen afwijkingen.

- We meten de klanttevredenheid van bezoekers aan website en gemeentehuis. We vergelijken de resultaten met collega-gemeenten via benchmarking.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Inkomsten en uitgaven van Leges burgerzaken blijven achter.	Er zijn minder reisdocumenten aangevraagd door de reisbeperkingen die opgelegd zijn. De verwachting is dat de aanvragen weer aantrekken door de versoepelingen. De geplande afspraken in de praktijk nemen al toe, net als de inkomsten in april en mei. De eerste twee maanden van 2021 laten nog wel een dalend patroon zien in de inkomsten en uitgaven van de Leges burgerzaken. De uitgaven en inkomsten tonen in maart en met name april tekenen van herstel richting het verwachte patroon van inkomsten en uitgaven. Op dit moment verwachten we dat de lagere inkomsten en uitgaven van de eerste twee maanden zich zal herstellen in de rest van het jaar.

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
1	C	Extra kosten verkiezingen door Corona	I	-81.103	
2	C	Extra kosten communicatie door Corona	I	-27.632	

Extra kosten verkiezingen door Corona

Om de verkiezingen goed te organiseren zijn er extra uitgaven geweest door Corona. Deze extra uitgaven bestaan uit onder andere:

- Extra stembureauleden;
- Extra ambtelijke inzet;
- Extra kosten door voor de inrichting van de stemlokalen;
- Extra drukkosten;
- Extra kosten voor opleidingen van de extra stembureauleden;
- Hogere uitgaven door de huur van meer en grotere locaties.

Extra kosten communicatie door Corona

Door Corona zijn er meer kosten gemaakt voor (alternatieve) interne en externe communicatie, omdat het door Corona niet mogelijk was om elkaar face-to-face te kunnen ontmoeten. Dit omvat onder andere:

- Organiseren van Webinars;
- Diverse opnames om in contact te blijven met inwoners en ze een hart onder de riem te steken tijdens Corona;
- Extra advertentiekosten.

Voortgang incidentele budgetten

Ontwikkellijnen

NB: het overgrote deel van het budget ontwikkelijnen is inmiddels bestemd voor concrete projecten voor het ontwikkelperspectief. De uitgaven volgen in 2021 en 2022.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Ontwikkellijnen	371.000	33.068	337.932

Programma 2 Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet voor veiligheid leidt ertoe dat:

- Iedereen zich zoveel als mogelijk veilig voelt in eigen leefomgeving.
- Slachtoffers en/of schade ten gevolge van branden, ongevallen en andere calamiteiten zoveel mogelijk voorkomen worden.
- De doelen en beoogde resultaten van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Waadhoeke worden bereikt. Dat betekent dat criminaliteit en overlast in al haar vormen zoveel als mogelijk met integrale aanpak wordt voorkomen dan wel bestreden.
- De gemeente in afstemming met de veiligheidspartners vergunningen verleent ter bevordering van een veilig verloop van evenementen.
- De medewerkers die een rol hebben in het gemeentelijke crisisorganisatie goed geschoold en getraind zijn.
- De jaarwisseling gecontroleerd verloopt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We gebruiken structurele overlegstructuren met ketenpartners voor overdracht van kennis en informatie en integrale samenwerking.

Geen afwijkingen.

- We adviseren intern en extern over diverse veiligheidsvraagstukken.

In de eerste 4 maanden van 2021 zijn er gelijk aan 2020 vraagstukken binnengekomen m.b.t. corona en de uitvoering van activiteiten. Organisaties die onderzoeken wanneer zij iets kunnen organiseren binnen de regels en vragen / zorgen van inwoners over activiteiten die volgens hen niet passend waren binnen de regels. Hierin speelde in sommige gevallen veiligheid een rol. Sommige problematiek is door corona mogelijk verergerd zoals overlast van jeugd.

- We geven uitvoering aan het integraal veiligheidsplan (IVP) Waadhoeke.

In voorjaar 2021 is een werkplan 2021 opgesteld voor werkzaamheden OOV. Hieruit bleek dat de opgave aan taken te groot was voor de huidige formatie. Daarop zijn tijdelijke middelen beschikbaar gesteld voor formatie.

- We dragen bij aan een goed geschoolde crisisorganisatie met behulp van-onder andere:-
 - een 24/ 7 beschikbare en bereikbare Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz);
 - een bijgewerkt alarmeringssysteem (OOV-Alert);
 - organiseren van opleidingen en oefeningen voor de medewerkers van de crisisorganisatie.

Doordat de opgave aan taken te groot was voor de huidige formatie is het organiseren van opleidingen en oefeningen voor de medewerkers van de crisisorganisatie in de eerste vier maanden van 2021 niet uitgevoerd.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Geen evenementen in eerste 4 maands periode	In de eerste vier maanden van 2021 hebben er als gevolg van Corona geen evenementen plaatsgevonden. Er worden wel volop gesprekken gevoerd met organisaties die in de zomer of mogelijk in het najaar alsnog een evenement willen organiseren. Dit kan een vorm van roosterdruk geven als organisaties allemaal in dezelfde periode een evenement willen organiseren. De kaders waaronder dit kan plaatsvinden zijn niet duidelijk. Het is denkbaar dat de kaders (en voorwaarden) leiden tot extra kosten voor de organisatie en dat de gemeente verzocht wordt hierin te ondersteunen.
Het aantal standplaatsen is toegenomen	Het aantal standplaatsen is toegenomen. Op basis van ervaringen van 2020 hebben veel standplaathouders verzocht om verlenging van de standplaats. Het innemen van deze standplaats is ontstaan, omdat kraamhouders niet meer konden exploiteren op evenementen en kermissen. Het is denkbaar dat de standplaathouders na corona de standplaats willen blijven innemen.

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten

Voortgang incidentele budgetten

N.v.t.

Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet bij verkeer, vervoer en waterstaat moet er toe leiden dat:

- Er een goede bereikbaarheid is;
- Verkeersveiligheid verbeterd wordt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op basis van de in 2020 vastgestelde startnotitie 'Sturen in verkeer' stellen we een actuele, eenduidige en samenhangende Mobiliteitsvisie op als programma van de omgevingsvisie Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We voorzien deze Mobiliteitsvisie van een uitvoeringsprogramma waarin zowel projecten vanuit de gemeente (o.a. de reeds in gang gezette aanpak voor het inrichten van verkeersonveiligheid in 30 km/uur gebieden: Duurzaam Veilig) maar ook die vanuit de samenleving een plek krijgen. De risicoanalyse en beleidswensen zijn eveneens uitgangspunten voor het treffen van maatregelen.

Geen afwijkingen.

- De maatregelen en vervolgacties voortvloeiend uit de in 2019 vastgestelde Parkeervisie Franeker worden uitgevoerd. Daarbij is de (tijdelijke) uitbreiding van parkeren rond het centrum verkend. Op het terrein ten westen van de Poiesz (zuidkant Franeker) realiseren we ca. 85 parkeerplaatsen. Met deze capaciteitsuitbreiding maken we ontwikkelingen in het centrum mogelijk en kan het een functie vervullen tijdens herinrichting van het stationsgebied.

Geen afwijkingen. De voorbereiding voor de realisatie van extra parkeerplaatsen zijn gestart. Realisatie zal vermoedelijk doorlopen tot in 2022.

- Via het binnenstadmanagement werken we aan een aantrekkelijke binnenstad van Franeker voor bewoners, winkeliers, winkelend publiek en recreanten. We komen met uitgewerkte plannen voor bebording, bewegwijzering, straatmeubilair, openbare verlichting en afvalvoorzieningen. Realisatie c.q. afronding van deze plannen vindt in 2021 plaats.

Geen afwijkingen.

- We richten in 2021/2022 de Stationsomgeving Franeker opnieuw in, waarbij trein en bus een prominente(re) plaats krijgen en er een uitnodigende entree voor Franeker ontstaat.

Via memo's wordt de raad periodiek geïnformeerd over de voortgang.

- Er vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de fietsroute Leeuwarden - Franeker - Harlingen in te richten als volwaardige fietssnelweg (doorfietsroute). Een project dat in samenwerking met de buurgemeenten en de provincie Fryslân wordt uitgevoerd.

Geen afwijkingen als het gaat om het onderzoek. De aandacht gaat nu vooral ook uit naar de financiële haalbaarheid.

- We voeren het plan Permanente Verkeerseducatie uit gericht op zowel jongere als oudere verkeersdeelnemers, met specifiek aandacht voor het (groot) landbouwverkeer.

Ondanks beperkingen a.g.v. Corona wordt hier zo goed mogelijk aandacht aan besteed.

- We voeren overleg met alle betrokkenen over het in stand houden en zo mogelijk versterken van het OV-netwerk binnen onze gemeente, waarbij vooral wordt ingezet op: behoud en versterking van treinverbinding Harlingen – Leeuwarden, inclusief de huidige stations en behoud en waar mogelijk verbreding van het openbaar busvervoer (o.a. de verbinding St.-Annaparochie - Franeker). In dat kader volgen we de ontwikkelingen rond de provinciale aanbesteding nauwgezet.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen initiatieven voor alternatief vervoer, zoals de bus Hin' & Wer, AutoMaatje en mogelijke combinaties van WMO-, leerlingen- en openbaar vervoer.

Geen afwijkingen.

- We werken actief mee aan de bochtverbreding van het Van Harinxmakanaal. Daarbij geeft de provincie als eigenaar en beheerder van het kanaal uitvoering aan het project bochtverruiming, met als doel het verbeteren van de vaarveiligheid. Hierbij wordt tevens een herinrichting van de Zuiderkade en een deel Harlingerweg betrokken.

Geen afwijkingen. Wel de kanttekening dat vooral de provincie verantwoordelijk is voor de snelheid van het proces.

- Het beheerplan openbare verlichting is vastgesteld door de raad. Afhankelijk van de planning beginnen we eind 2020 of begin 2021 met de uitvoering van het beheerplan. De nieuwe verlichting wordt energiezuinig en zo geplaatst dat het weinig tot geen lichthinder zal veroorzaken.

Geen afwijkingen.

- In het kader van het programma beveiliging onbewaakte spoorwegovergangen worden twee recreatieve fietsovergangen op de lijn Leeuwarden – Harlingen opgeheven, een maatregel in samenwerking met ProRail en provincie Fryslân, die in 2021 wordt afgerond.

In Deinum is het niet gelukt om de benodigde percelen te verwerven. Momenteel wordt bekeken hoe deze situatie kan worden opgelost.

- De parkeervoorzieningen in de Bangabuurt in Franeker worden geoptimaliseerd. Er wordt in 2021 een parkeerverbodszone ingesteld en een aantal parkeerplekken toegevoegd.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Vertraging in de uitvoering	Op veel gebieden (toelevering, voorbereiding, nutsbedrijven enz. enz.) beginnen vertragingen in de voorbereiding en uitvoering te ontstaan. De effecten hiervan zijn op dit moment nog niet geheel duidelijk

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
3		Vegen en reinigen infrastructuur	I	-210.000	
4		Openbare verlichting	I		6.150
5		Afwatering kanalen, grachten en sloten	I	-117.000	
6		Afwatering kanalen, grachten en sloten	I		17.500
7		Afwatering kanalen, grachten en sloten	I		99.500
8		Vrijval voorziening onderhoud wegen	I		200.000

Vegen en reinigen infrastructuur

De DVO van Omrin is in 2021 verhoogd ten opzichte van 2020, hetgeen niet bekend was bij het opstellen van de begroting 2021. Hierdoor stijgen de veegkosten over 2021 met € 210.000 structureel (zie voor toelichting S/I onder Inleiding).

Openbare verlichting

Door de uitgekeerde schadevergoedingen en vergoedingen van het opnieuw plaatsen van lichtmasten is er een incidenteel voordeel van € 6.150.

Afwatering kanalen grachten en sloten.

Van het Wetterskip worden onderhoudsvergoedingen voor vijvers en binnenwateren ontvangen die nog niet zijn opgenomen in de ramingen.

Deze worden als baten en lasten bijgeraamd (budgetair neutraal). Voor het onderhoud voor de vijvers gaat het om een bate van € 17.500. Voor het onderhoud van binnenwateren om € 99.500. Uitgaven € 117.000

Vrijval voorziening onderhoud Wegen (deels).

Door lagere kosten van onderhoud wegen in 2020 had deze voorziening ultimo 2020 in de jaarrekening voor een bedrag van afgerond € 200.000 vrij moeten vallen. Dit is toen niet gebeurd en wordt nu in deze berap verwerkt.

Voortgang incidentele budgettenOpwaardering doorgaande weg Dongjum

De voorbereidingen lopen, uitvoering staat gepland voor 2021

Is in zijn algemeenheid blijkt dat de planningen van werkzaamheden onder druk komen i.v.m. langere levertijden, wat een steeds groter probleem wordt (bijvoorbeeld levering pvc, nutsbedrijven langere lever- en voorbereidings-tijd).

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Opwaardering doorgaande weg Dongjum	150.000	-	150.000

Niet actief beveiligde overwegen

De voorbereidingen lopen, planning is in verband met de moeizame grondverwerving moeilijk aan te geven. Naar aanleiding van vragen van de VVD over de vertraging is de raad op 20-04-2021 hierover geïnformeerd. Daarbij zijn ook alternatieve oplossingen geschetst.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Niet actief beveiligde overwegen	375.000	36.195	338.805

Baggeren Tsjummearumerfeart

Dit wordt opgepakt nadat er voor Waadhoeke een baggerplan is opgesteld.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Baggeren Tsjummearumerfeart	171.000	-	171.000

Baggerwerkzaamheden i.v.m. diepteschouw

Dit wordt opgepakt nadat er voor Waadhoeke een baggerplan is opgesteld.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Baggerwerkzaamheden ivm. diepteschouw	110.000	-	110.000

Programma 4 Economie

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot economie moet eraan bijdragen dat:

- Er een goed ondernemersklimaat is om werkgelegenheid en bedrijvigheid in alle sectoren te behouden c.q. te versterken.
- Er een ondernemersklimaat wordt ervaren waarin ruimte is voor ideeën en innovatie.
- We zetten in op waardevol toerisme. Dat blijkt ook uit onze ambitie: in 2024 zijn de recreatief-toeristische bestedingen met 30% toegenomen.
- Het toerisme wordt bevorderd.
- De winkelgebieden in met name Franeker en St.-Annaparochie versterkt worden.
- De leefbaarheid in stad en dorpen op peil blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We gaan verder met de uitwerking van de ontwikkelijnen 'Waadhoeke – In positie en krachtig in de regio' en 'Beleven – Genieten tussen wad en stad'. Hiervoor gebruiken we de verzamelde data van de (sociaal) economische SWOT-analyse en maken een sociaaleconomische actieplan (zie ook onder Ontwikkelperspectief).

Geen afwijkingen.

- We gaan aan de slag met onze zichtbaarheid waarbij relatiebeheer met ondernemers een belangrijk speerpunt is. We willen weten wat er speelt bij de bedrijven zodat we tijdig kunnen inspringen en ze kunnen betrekken bij ontwikkelingen. We zetten in op goede communicatie en bereikbaarheid van de gemeente. We werken de daarvoor in te zetten instrumenten uit, zoals:
 - Bedrijfsbezoeken;
 - Structurele overleggen met belangen behartigende ondernemers;
 - Organiseren van netwerkbijeenkomsten;
 - Inrichten van een (digitaal) ondernemersloket, inclusief klantenbeheerssysteem;
 - Inzetten van social media.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren vestiging van nieuwe bedrijven op bedrijventerreinen en waar nodig herstructurering van bedrijventerreinen. Uitbreiding van bedrijventerreinen bekijken we in overleg met provincie en regio.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren duurzame ontwikkeling van bedrijven.

Geen afwijkingen.

- We hanteren als gemeente een aanbestedingsbeleid met voldoende aandacht voor lokale ondernemers en social return of investment.

Wat betreft de lokale economie geen afwijkingen. SROI zou conform de “Friese eis” ingekocht moeten worden. Dit houdt in dat dienstopdrachten boven de € 100.000 en Werkopdrachten boven de € 250.000 ingekocht dienen te worden met 2% SROI. De praktijk wijst uit dat dit vaak niet wordt

toegepast. D.m.v. de evaluatie zullen stappen worden bedacht om SROI meer onder de aandacht te krijgen binnen de gemeente.

- We geven uitvoering aan de drie actielijnen (tevens hoofdogaven) uit de nota toerisme:
 - Zichtbaarheid (vindbaarheid van aanbod en bestemmingen) en samenwerking (lokaal en regionaal op basis van thema's en UNESCO).
 - Franeker versterken als recreatief-toeristische bestemming/trekker.
 - Het landschap versterken als recreatief-toeristische bestemming/trekker.

Geen afwijkingen.

- We nemen deel aan de provinciale retail-agenda.

Geen afwijkingen.

- We versterken de winkelfunctie in Franeker (via binnenstadmanagement) en in St.-Annaparochie (met ondernemers).

Geen afwijkingen.

- We subsidiëren via de lokale ondernemersvereniging projecten en activiteiten om St.-Annaparochie op de kaart te zetten en vitaal te houden.
- Subsidie vitaliteit St.-Annaparochie: OFSA heeft als doel St. Anne op de kaart te zetten en het dorp vitaal te houden. In 2021 worden projecten en activiteiten ontwikkeld door de OFSA die bijdragen aan dit doel.

In zowel Franeker als St.-Annaparochie zijn door de beperkingen a.g.v. Corona nauwelijks activiteiten georganiseerd. In overleg met partijen zal worden bekeken welke activiteiten dit jaar nog worden georganiseerd en in welke mate reclamebelasting wordt geïnd. Het gemeentelijk deel wordt wel uitgekeerd.

- We continueren samen met de ondernemers het binnenstadsmanagement.

Geen afwijkingen.

- We verstevigen de arbeidsmarkt door onder meer:
 - Voortzetting van het programma 'leren en werken in je regio. Dit programma bevordert afstemming tussen onderwijs, ondernemers en overheid over opleidingen en kwalificaties in relatie tot arbeidsmarktbehoefte, met name voor de sectoren techniek en zorg;
 - Stimuleren en faciliteren van maatschappelijk verantwoord ondernemen, gericht op samenwerking voor doelbereiking in het sociale domein (participatie);
 - Uitvoeren van een programma gericht op startende ondernemers.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
9		Provinciale bijdrage - Dijkstraat Oost	I		24.999

Provinciale bijdrage - Dijkstraat Oost

De provinciale bijdrage was in de begroting 2020 opgenomen en niet naar 2021 overgeheveld. Daarom nu alsnog in de begroting 2021 opvoeren.

Voortgang incidentele budgettenSpoardykje Tzummarum

Op enkele punten van dit project is nog nadere communicatie nodig. Het heeft even stil gelegen als gevolg van het wegvallen van ons aanspreekpunt aldaar. De projectleider van BOR is inmiddels bezig de zaak voor te bereiden ten behoeve van de uitvoering najaar 2021.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Spoardykje Tzummarum	100.000	-	100.000

Herinrichting Dijkstraat Oost

De uitvoerende werkzaamheden moeten nog beginnen omdat materiaal nog niet leverbaar is door Corona. Zodra dit wel het geval is zullen de werkzaamheden - in overleg met de ondernemers - worden ingepland. Vanwege deze vertraging heeft de provincie de beschikking voor de bijdrage in de kosten voor dit project van € 24.999 ook later afgegeven, namelijk op 8 maart jl. Het project zal op 1 maart 2022 gerealiseerd zal zijn.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Herinrichting Dijkstraat Oost	130.500	6.578	123.922

Programma 5 Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot onderwijs moet eraan bijdragen dat:

- Er toekomstbestendige onderwijshuisvesting is die aansluit bij onderwijskundige en maatschappelijke behoeften.
- Het basisonderwijs verspreid is over de gemeente, waar nodig en mogelijk door samenwerkingsscholen.
- Er goede aansluiting is tussen het onderwijs en de regionale arbeidsmarkt.
- De Leerplichtwet zo wordt uitgevoerd dat voortijdige schooluitval wordt voorkomen.
- Efficiënt/effactief vervoer van leerlingen die op scholen voor speciaal onderwijs zijn aangewezen;
- Laaggeletterdheid verminderd;
- Het onderwijs meertalig is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We ontwikkelen, samen met onderwijspartners, een visie op goede bereikbaarheid van onderwijs en onderwijshuisvesting.

Geen afwijkingen.

- We stellen een nieuw integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP) op en voeren dat uit.

Geen afwijkingen.

- Als onderdeel van het IHP werken we aan een huisvestingsscenario en planvoorbereiding voor AMS, uitgaande van nieuwbouw op de huidige locatie en met behoud van 'it Finster'.

Geen afwijkingen.

- Eveneens als onderdeel van het IHP onderzoeken we huisvestingsscenario's voor basisschool De Kabas.

Geen afwijkingen.

- Voor de Martenaskoalle in Bitgummole honoreren we de aanvraag van tijdelijke extra huisvesting in de vorm van een noodlokaal. Dit met het oog op de groei van deze school.

Geen afwijkingen.

- In samenwerking met gemeenten uit de regio maken we gebruik van een integrale sluitende aanpak van de leerplicht / aanpak schoolverzuim en agenderen het onderwerp in onze periodieke overleggen met de schoolbesturen.

Geen afwijkingen.

- We zetten de Rijksmiddelen (VVE-gelden) in voor het tegengaan van onderwijsachterstanden en het verbeteren van de aansluiting van de peuteropvang op het basisonderwijs.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren ontwikkeling van materialen en methoden voor meertalig onderwijs.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor voortzetting van het programma 'leren en werken in je eigen regio' zodat er goede verbinding blijft tussen voortgezet onderwijs en de regionale arbeidsmarkt.

Geen afwijkingen.

- We bevorderen de aansluiting onderwijs en Jeugdwet via onderwijs – zorgarrangementen, zoals via de 'Einstein Class' bij AMS.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen het cultuureducatieprogramma voor het basisonderwijs door de benodigde coördinatie te bekostigen.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
10		Gymzaal Ried	i	-15.000	

Gymzaal Ried

In 2020 is besloten om de gymzaal Ried te slopen waarvoor met een begrotingswijziging in 2020 een bedrag van € 75.100 beschikbaar is gesteld. In 2020 is hiervan het restant van € 20.000 in het rekeningsaldo terecht gekomen. In 2021 zijn er nagekomen kosten gemaakt voor straatwerk en verplaatsing van grond. De totale kosten bedragen € 15.000.

Voortgang incidentele budgetten

Niet van toepassing.

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet op het gebied van sport, cultuur en recreatie moet eraan bijdragen dat Waadhoeke:

- Een aantrekkelijke gemeente is met een goed sport- en beweegklimaat.
- Een fijnmazig netwerk heeft van bereikbare sport- en beweegvoorzieningen.
- Sportbeoefening en bewegen stimuleert omwille van gezondheid en participatie.
- Meertaligheid behoudt en stimuleert, als belangrijk onderdeel van onze identiteit.
- Een samenhangend aanbod kent van musea en voorzieningen, amateur- en professionele cultuurbeoefening.
- Specifieke aandacht heeft voor het Bildts Aigene.
- Een goed dekkend fiets- en wandelnetwerk heeft.
- Behoud van cultuurhistorische wandelpaden en boerenpaden nastreeft.
- Een voor de bewoners aanvaardbaar onderhoudsniveau van openbaar groen heeft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben Buurtsportcoaches die zich inzetten om door middel van sport en bewegen de inwoners gezonder, prettiger en actiever in het leven staan. Zij richten op:
 - bevorderen van kwaliteit bewegingsonderwijs op basisscholen;
 - ondersteuning en versterking van sportverenigingen;
 - ontwikkelen en aanbieden van laagdrempelige beweegactiviteiten voor met name de kwetsbare doelgroepen.

Er is weinig inzet geweest op ondersteuning en versterking van sportverenigingen doordat de buurtsportcoaches in schooljaar 2020/2021 meer hebben ingezet op de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.

- We stimuleren verenigingen om aan de slag te gaan met een positieve sportcultuur en aandacht voor gezondheid.

Geen afwijkingen.

- We nemen deel aan de Provinciale aanpak gehandicaptensport en werken daarbij samen met Sport Fryslân.

Geen afwijkingen.

- We voeren het nieuwe Sport- en beweegbeleid uit, en werken de doelen op gebied van sportaccommodaties en de beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte uit in een uitvoeringsnotitie.

De planning voor uitvoering is voor sommige doelen opgeschoven i.v.m. de corona-maatregelen.

- Er wordt uitvoering gegeven aan systematisch onderhoud van de gemeentelijke speeltuinen.

Geen afwijkingen.

- Tzummarum start in 2021 met de realisatie van een plek voor spelen en bewegen. Hiervoor heeft het dorp een plan gemaakt.

Geen afwijkingen.

- Op basis van het in 2020 gerealiseerde cultuurnota & uitvoeringsplan gaan we aan de slag met het nieuwe gemeentelijk cultuurbeleid. Aan de hand van de thema's ûntdekke, meimeitsje en doarre & dwaan zetten we in op activiteiten en maatregelen die moeten leiden tot behoud en versterking van het cultuuraanbod, een vitaal cultuurveld en een gemeente waar cultuur staat voor meemaken, meedoen en beleven.

Geen afwijkingen.

- In de cultuurnota is aandacht voor:
 - het stimuleren van cultuuruitingen waarin het Bildts aigene een plaats heeft en houdt;
 - stimulering van activiteiten die bijdragen aan sociale cohesie.

Geen afwijkingen.

- We bevorderen het in stand houden van De Koornbeurs als knooppunt voor amateur- en professionele cultuurbeoefening.

Geen afwijkingen.

- We subsidiëren musea en verbinden deze met toeristische projecten.

Geen afwijkingen.

- We faciliteren financieel de herinrichting van het Museum Martena, waarmee het Museum toegankelijkheid wil verbeteren en een breder en diverser publiek wil aanspreken.

Geen afwijkingen.

- We profileren Franeker als academiestad. Het budget is nodig voor het aanbieden van aantrekkelijke programma's.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen dat het Koninklijk Eise Eisinga Planetarium een plek op de UNESCO Wereld Erfgoedlijst krijgt;

Geen afwijkingen.

- We voeren het taaluitvoeringsprogramma uit, met o.a. aandacht voor
 - Initiatieven gericht op gebruik van Frysk en Bildts en aandacht voor het Franekers;
 - Stimulering van meertaligheid binnen het (basis)onderwijs in de gemeente;
 - Stimulering van Frysk, Bildts en Franekers in woord, geschrift en zichtbaarheid.
 - Versterking van de coördinatiefunctie meertaligheid in samenwerking met de Provincie.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten

Voortgang incidentele budgetten

Fietspad Buitendijks

Op 11 juni 2020 heeft de raad het projectplan 'Op paad lâns it Waad' vastgesteld en € 250.000 vanuit de Algemene Reserve beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het projectplan.

De gemeente Waadhoeke is penvoerder van het project en heeft project namens projectpartners bij het Waddenfonds en de provincie Fryslân ingediend voor subsidiëring.

In de afgelopen periode heeft zowel het Waddenfonds als de provincie Fryslân de aangevraagde subsidie van € 1.303.822 resp. € 540.506 toegekend (verdeeld in fase 1 en 2).

Omdat het project nu meer omvat dan de aanleg van een toeristisch fietspad wordt voorgesteld om het budget nu over te brengen naar programma 4 Economie.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Fietspad Buitendijks	250.000	-	250.000

Programma 7 Sociaal Domein

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet in het sociaal domein moet eraan bijdragen dat inwoners van Waadhoeke zoveel mogelijk:

- Meedoen aan de samenleving en daarbij ondersteuning krijgen waar dat nodig is.
- Elkaar ondersteunen en zich actief inzetten voor hun omgeving.
- Meedoen aan de gemeenschap en zich actief ontplooien.
- Gelijke kansen hebben op een goede gezondheid.
- Kansen op de arbeidsmarkt hebben.
- Elkaar kunnen ontmoeten in bij aard en schaal van dorpen en wijken passende ontmoetingsplekken, zoals dorpshuizen en MFA's.

Meer specifiek voor zorg voor jeugd richt wat de gemeente wil bereiken zich op:

- Een integrale aanpak van de zorg met het onderwijs.
- het inschakelen, herstellen en versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen en jongeren, hun ouders en sociale omgeving.
- het bevorderen van de opvoedcapaciteiten van de ouders en de sociale omgeving.
- preventie en vroeg-signalering.
- het tijdig bieden van de juiste hulp op maat.
- veilig en gezond kunnen opgroeien.

En voor de uitvoering in het sociaal domein willen we dat:

- De budgetten zoveel mogelijk ontschot worden ingezet.
- Toegang tot zorg eenvoudig geregeld wordt.
- Mantelzorgers en vrijwilligers ondersteuning en begeleiding kunnen krijgen.
- Armoede en sociale problemen proactief worden aangepakt.
- Nieuwkomers (statushouders) goede maatschappelijke begeleiding krijgen gericht op participatie en integratie zodat ze volwaardig mee kunnen doen in de maatschappij. Tevens is het belangrijk dat zij Nederlands leren spreken op het hoogst haalbare niveau.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We zorgen voor versterkte sturing vanuit het Gebiedsteam, gericht op de transformatieopgave. Dit houdt onder meer in:
 - Denken vanuit de klant, wat kunnen inwoners zelf.
 - Maatwerkoplossing bieden zo nodig buiten bestaande kaders (experimenteerruimte bij inzet middelen en producten).
 - Zorgen voor eenduidige informatievoorziening over toegang tot zorg voor hulpvragers en hun omgeving.
 - Benutting van basisvoorzieningen in de gemeente.
 - Monitoren van de klanttevredenheid.

Geen afwijkingen.

Aanmeldlijst Gebiedsteams

Aan het einde van deze Berap I periode zien we dat er gemiddeld 101 zaken op de anmeldlijst staan. Er komen ongeveer 51 nieuwe zaken per week bij. Dus dit is goed in verhouding en wijkt niet af van het gemiddelde. Het streven is meldingen binnen 4 weken op te pakken. Dit lukt nog steeds in het merendeel van de gevallen. Einde periode Berap I staan er 5 meldingen op de anmeldlijst die er

langer dan 4 weken op staan. Hierbij moet worden aangetekend dat dringende zaken met spoed worden opgepakt. Dit aantal ligt iets onder het gemiddelde.

Innovatiebudget

In deze Berap periode zijn voorlopig alleen kosten (ongeveer € 5.000) uit het innovatiebudget voldaan die voortvloeien uit de pilot praktijkondersteuning huisartsen.

- We voeren pilots uit (en evalueren deze) die bijdragen aan de transformatie, waaronder:
 - Het project 'Buitenshuis' (KOPP/KVO) voor kinderen van ouders met psychische problemen of verslaving.
 - De pilot Z-route die voorsortiert op de Veranderopgave Inburgering, met als doel inburgeraars met een zeer lage leerbaarheid en onderwijsachterstand, een passend aanbod te bieden.
 - Thema's uit de sociale inclusie agenda.

Het project Buitenshuis is inmiddels structureel ingebed in de organisatie.

Plan van aanpak nieuwkomers naar verwachting in juni in de colleges B&W, de pilot Z-route is hiervan een onderdeel.

Voor thema's uit de sociale inclusie agenda geldt "geen afwijkingen".

Per 1 juli 2021 starten we een pilot (2021-2023) Vroegsignalering van schulden.

Inmiddels is de pilot Integrale Jeugdhulp gestart. Voor de versterking van de jeugdhulpketen is een goede en flexibele samenwerking tussen de specialistische jeugdhulpaanbieders en de wijk- en gebiedsteams noodzakelijk.

Tevens zijn er pilots gestart met betrekking tot de inzet van de Praktijk Ondersteuner Huisarts.

Vanwege Corona zijn deze pilots later gestart dan oorspronkelijk de bedoeling was.

Vanuit de gemeente wordt er actief een bijdrage geleverd aan de Inkoop Jeugdhulp 2022.

- We werken samen met alle Friese gemeenten aan een regioplan voor de decentralisatie van Beschermd wonen (BW) en dragen vanaf 2022 zorg voor nieuwe instroom in BW.

Geen afwijkingen.

- We onderzoeken ondersteuningsbehoefte bij mantelzorgers en vrijwilligers en dragen zorg voor passende ondersteuning.

Na evaluatie van de vorige periode is het beleid ter ondersteuning en waardering van mantelzorgers herzien. De gemeenteraad heeft de nieuwe beleidsnotitie in april vastgesteld. We zijn aan de slag met de nadere uitwerking van die notitie.

Sinds april geldt nieuw beleid voor de huishoudelijke hulp. Gebiedsteams werken met een nieuw kader om de hulpvraag en de benodigde ondersteuning in beeld te brengen en er wordt een vrijblijvend appél gedaan op inwoners of zij de hulp in het huishouden eventueel zelf kunnen regelen. Doel: de hulp in het huishouden blijft beschikbaar en van goede kwaliteit voor de mensen die deze het meeste nodig hebben, en binnen de huidige middelen.

De inkoop van het collectief Wmo vervoer is uitgesteld tot 1 augustus 2022, zodat er beter rekening kan worden gehouden met de impact van de Coronacrisis en kan worden onderzocht of het vervoer slimmer kan worden georganiseerd, al dan niet in combinatie met andere vormen van vervoer. De dienstverlening wordt in de tussentijd voortgezet.

- We werken, samen met externe organisaties, aan een dementievriendelijke samenleving in Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We werken aan implementatie van de publieke organisatie die taken rond participatie gaat uitvoeren.

De gemeenten hebben de doorontwikkeling van Empatec/Pastiel naar een Werkleerbedrijf onderschreven. Met externe steun en begeleiding van IROKO wordt projectmatig gewerkt aan een bedrijfsplan vanaf 2022. Voor 2021 is de bijdrage van de gemeenten per formatieplaats van een SW'er verhoogd naar € 3.000. De noodzakelijke wijzigingen voor de governance voor de korte en langere termijn worden in beeld gebracht en waar mogelijk nog dit jaar gerealiseerd.

- We zorgen dat we de taakstelling in het kader van de huisvesting van statushouders halen.

Geen afwijkingen.

- De maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers gaat tot de nieuwe wet van kracht is door op basis van het project 'Bliuwe en Meitelle yn Waadhoeke'.

Geen afwijkingen. Inmiddels is bevestigd dat de nieuwe wet inburgering op 1 januari 2022 ingaat. Tot die tijd wordt nog gewerkt op basis van het project 'Bliuwe en Meitelle' yn Waadhoeke.

- We bereiden ons verder voor op de lokale implementatie van nieuwe Wet inburgering.

We bereiden ons voor op zowel (sub) regionaal als lokaal niveau om gereed te zijn voor de implementatiedatum van 1 januari 2022.

- We stellen een anti-discriminatieprogramma op vanuit de ambitie om Regenbooggemeente te worden.

Geen afwijkingen.

- We zetten het project Automaatje, een aanvullende vervoersvoorziening met vrijwilligers, structureel voort.

AutoMaatje is voortgezet. Daarnaast is AutoMaatje ook ingezet voor het verzorgen van 'prikritten'. Dit zijn ritten voor mensen die niet zelfstandig naar een vaccinatieplaats kunnen komen voor de Covid-vaccinatie.

- Met ingang van 2021 gaan we leges heffen voor de registratie van kinderopvangvoorzieningen.

Geen afwijkingen.

- We maken financieel de realisatie van het MFA in Berltsum mogelijk. We publiceren het voorontwerp en passen het bestemmingsplan aan.

Geen afwijkingen.

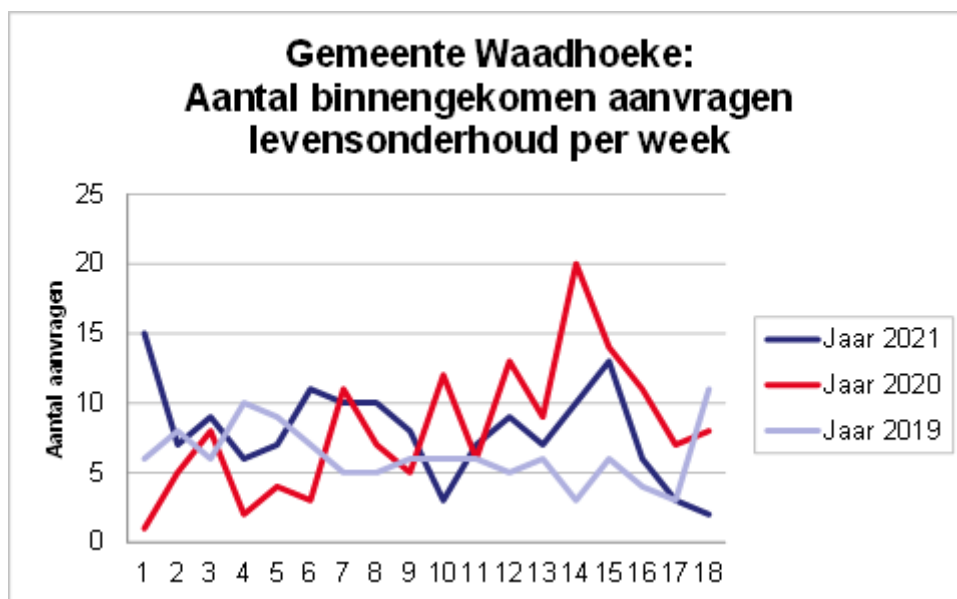
- We ondersteunen Tzummarum financieel voor het realiseren van een ontmoetingsruimte in het dorp. Een door het dorp opgesteld plan gemaakt wordt in 2021 verder uitgewerkt.

Geen afwijkingen.

Effecten/maatregelen COVID19 op Participatiewet

Participatiewet (bijstand)

Het aantal aanvragen voor Levensonderhoud (bijstand) vertoont een daling. In de eerste weken van 2021 zien we nog een hoger aantal aanvragen levensonderhoud dan in voorgaand jaar. Echter vanaf week 15 daalt het aantal aanvragen per week.

Tot en met week 18 van 2021 zijn 163 aanvragen levensonderhoud afgehandeld, waarvan 105 zijn toegewezen. Het BIA% (Buiten behandeling stelling, Intrekking, Afwijzing) komt hiermee op 35,6% (2020-18: 97 toegewezen, BIA% 29,7%).

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de regelingen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Inmiddels is de vierde TOZO regeling open.

Er is 1 aanvraag levensonderhoud TOZO-4 ingediend. Er zijn 60 verlengingen uit vorige TOZO-regelingen, waarvan 24% verlenging TOZO-3. Er zijn 2 kredietaanvragen TOZO-4 binnen Waadhoeke.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten

Er zijn 22 aanvragen voor de TONK-regeling ingediend in de eerste vier maanden van 2021. Hiervan zijn 16 toegekend.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
11		Gemeentefonds 2021: doorbetaling GR Fryslân-West	I	-123.975	
12		Nader voorlopig budget Gebundelde uitkering (BUIG)	I		-137.887
13A		Prognose Burap I Dienst: Programmalasten Jeugd	I	-	
				1.170.000	
13B		Prognose Burap I Dienst: Programmalasten Wmo	I	-640.693	
13C		Restant budget sociaal domein	I	890.876	
13D		Toevoeging reserve Sociaal domein	I	-112.296	

Gemeentefonds 2021: doorbetaling GR Fryslân-West

Zie Uitkering gemeentefonds onder Algemene Dekkingsmiddelen.

Nader voorlopig budget Gebundelde uitkering (BUIG)

De voorlopige beschikking 2021 voor het BUIG budget is naar beneden bijgesteld. Het negatieve effect is € 137.887. Dit kan worden opgevangen door het restantbudget sociaal domein eveneens te verlagen met € 137.887. Zie Restant budget sociaal domein.

Effect prognoses Burap I Dienst

De bestuursrapportage van de Dienst over het eerste kwartaal 2021 geeft een update van de prognoses voor dit jaar naar aanleiding van de resultaten van de eerste drie maanden. Deze prognoses zijn aanleiding voor het aanpassen van onze ramingen. Hierbij beperken we ons tot de twee grootste afwijkingen.

In de programmalasten jeugd was een taakstelling verdisconteerd van ruim € 900.000 gebaseerd op de maatregelen die zijn ingezet in 2019 en 2020. Helaas hebben deze maatregelen tot op heden niet tot het gewenste effect geleid. Corona is hier uiteraard ook een mede-bepalende factor in geweest. In onze begroting is het totaal van de beschikbare budgetten jeugd € 11.127.000. De prognose komt uit op € 12.297.000, een uitzetting van € 1.170.000. Deze uitzetting kunnen we plaatsen in het licht van de compensatie vanuit de meicirculaire, die gereserveerd wordt op onvoorzien met bestemming (zie Algemene Dekkingsmiddelen, onderdeel gemeentefonds).

De prognose van de programmalasten WMO laat eveneens een forse stijging zien. Het effect van de nieuwe inkoopcontracten wordt in het eerste kwartaal duidelijk zichtbaar. Het effect is berekend op € 640.693. Dit kan ten laste worden gebracht van het restantbudget sociaal domein.

Voor het overige laten we de prognoses voor wat ze zijn. Bij de tweede Berap kunnen we beschikken over burap II van de Dienst (t/m juni). Dan gaan we opnieuw de prognoses naast de beschikbare budgetten leggen.

Restantbudget sociaal domein

Het restantbudget sociaal domein heeft op dit moment een stand van € 890.876. Hier gaat de mutaties BUIG van € 137.887 en de mutatie WMO € 640.693 van af. Na onttrekking van deze mutaties resteert nog € 112.296.

Het restantbudget sociaal domein wordt in de Kadernota structureel ingezet ter dekking van de uitzetting van de programmalasten sociaal domein. Dat betekent dat het budget 2021 daarmee een incidenteel label krijgt. Daarom wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 112.296 over te hevelen naar de Reserve Sociaal Domein.

Voortgang incidentele budgetten

Niet van toepassing.

Programma 8 Volksgezondheid en Milieu

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet voor milieu en volksgezondheid moet ertoe leiden dat:

- Er een schone en gezonde leefomgeving is waarin mensen graag willen verkeren.
- Waadhoeke een voorbeeldrol heeft voor duurzaam handelen, met de focus op een energie-neutrale gemeente in 2040.
- In 2020 minimaal 75% van het huishoudelijke restafval gescheiden wordt ingezameld voor nuttige toepassing.
- Inwoners gelijke kansen hebben op een goede gezondheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We nemen actief deel aan de totstandkoming van de RES, waarmee we op regionaal niveau invulling gaan geven aan de landelijke doelstelling van het Klimaatakkoord. Voor 1 juli 2021 moet de RES-Fryslân de RES 1.0 opleveren en moeten alle deelnemende overheden het hebben vastgesteld. Een definitief bod voor duurzame opwek in 2030 en een doorkijk naar fossiel vrij in 2050.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren duurzame energieopwekking door de aanleg van zonnepanelen op bedrijventerreinen en andere bebouwing te bevorderen. We gaan, samen met provincie en in RES-verband, onderzoeken welke mogelijkheden we hebben voor grootschalige opwek door middel van zon en wind.

Geen afwijkingen.

- We zetten in op besparing van energie binnen de gebouwde omgeving, bij bedrijven, in de landbouw en vervoer. Dat gaan we doen door concrete acties op te zetten om bewoners te stimuleren isolerende maatregelen te treffen, zoals collectieve inkoopacties. Ook gaan we het duurzaam bouwloket (www.duurzaambouwloket.nl) verbeteren, verbreden, herkenbaarder en zichtbaarder maken, zodat inwoners op een gemakkelijke en duidelijk manier onafhankelijke informatie kunnen krijgen over de (financiering van) energie- en warmtetransitie.

Geen afwijkingen.

- Samen met provincie en gemeente Harlingen zetten we een Energiecoach in, met als doel energiebesparing, bewustwording en vroegsignalering bij minima.

Geen afwijkingen.

- We gaan naar een structurele vorm van informatievoorziening toe over het onderwerp duurzaamheid (inclusief biodiversiteit en afval) via onze eigen communicatiekanalen.

Geen afwijkingen.

- We maken een Transitie Visie Warmte, waarin we samen met stakeholders zoals woningbouwcoöperaties en huurdersverenigingen, een doorkijk geven tot 2050 wanneer welke wijk of welk dorp een alternatieve, duurzame warmtebron krijgt.

Geen afwijkingen.

- We werken eraan het unieke donkere gebied zoveel mogelijk te behouden, door lichtuitstraling in met name het buitengebied kritisch te beoordelen. De verlichting die nodig is voor de veiligheid zal bestaan uit energiezuinige ledverlichting die geen lichthinder veroorzaakt.

Geen afwijkingen.

- We zorgen dat er mogelijkheden komen voor het plaatsen van laadpalen voor elektrisch rijden en andere voorzieningen die duurzaam rijden bevorderen.

Geen afwijkingen.

- Binnen de eigen organisatie wil Waadhoeke het goede voorbeeld geven door structureel en doelgericht in te zetten op biodiversiteit. Zo wordt er zo veel mogelijk en steeds meer ecologisch groenbeheer toegepast. Er zal daarbij actief gecommuniceerd worden over het gemeentelijk beleid en handelen.

Geen afwijkingen.

- Initiatieven vanuit de samenleving op het gebied van biodiversiteit worden gestimuleerd. Dit gebeurt onder meer in het beschikbaar stellen van budget uit het wijken en dorpenfonds.

Geen afwijkingen.

- We voeren de diverse acties van het Biodiversiteit Actieplan uit waaronder publieksacties, vergroening schoolpleinen, deelname aan de boomfeestdag en andere campagnes. Ook is daarbij aandacht voor samenwerking en monitoring.

Geen afwijkingen.

- We ontwikkelen samen met ketenpartners een integrale visie op bodembeheer dat gereed is voor besluitvorming in 2021, met daarin aandacht voor verzilting, bodemenergie, grondwater en het tegengaan van gas- en zoutwinning op land.

Geen afwijkingen.

- We voeren lopende en nieuwe activiteiten en projecten uit in 2021 die zijn opgenomen in de duurzaamheidsagenda voor het thema afval gericht op het bevorderen van afvalscheiding, het terugdringen van (zwerf)afval en het stimuleren van circulaire economie.

Geen afwijkingen.

- In 2021 worden alle afvalstromen binnen het gemeentekantoor en de werkplaats in beeld gebracht en vastgelegd. Aan de hand daarvan worden keuzes gemaakt over hoe de hoeveelheid kan worden teruggebracht en hoe het afval beter gescheiden kan worden.

Geen afwijkingen.

- We laten de VTH-taken voor milieu uitvoeren door de Friese Uitvoeringsdienst Milieu en omgeving (FUMO).

Geen afwijkingen.

- Binnen de eigen organisatie gaan we een FairTrade-week organiseren om interne bewustwording te stimuleren. Daarnaast richten we ons op het onderwijzen op scholen en het Fairtrade maken van scholen. Bovendien reiken we Fairtrade en MVO certificaten aan bedrijven/organisaties uit die Fairtrade en of MVO zijn geworden.

Door corona kunnen we ons dit jaar niet richten op het onderwijzen op scholen. De overige activiteiten gaan door.

- We werken samen met partners het in 2018 vastgestelde gemeentelijk gezondheidsbeleid uit, in elk geval voor wat betreft:
 - activiteiten gericht op preventie (meer bewegen, vermindering van roken en alcoholgebruik) en bewustwording;
 - activiteiten gericht op veilig en gezond opgroeien;
 - het actieplan Gezond In De Stad (GIDS).

Geen afwijkingen.

- We gaan verder met de pilot Positieve gezondheid, die tot doel heeft inwoners zoveel mogelijk in staat te stellen tot eigen regie op bevordering van hun gezondheid.

Geen afwijkingen.

- We nemen als GIDS-gemeente deel aan het Actieprogramma Kansrijke Start van het Ministerie van VWS. Dit programma speelt een belangrijke rol om pasgeboren baby's de 1e 1.000 dagen een kansrijke start te geven.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor kwalitatief goed beheer van onze begraafplaatsen, tegen acceptabele kosten.

Geen afwijkingen.

- We gaan de openbare ruimte in de omgeving van de nieuwbouwlocatie appartementen Linthorst Homanstraat te Franeker klimaatbestendig inrichten.

Geen afwijkingen.

- We baggeren en herinrichten de vijverpartij langs de Leeuwarderweg te Franeker.

Geen afwijkingen.

- We vervangen riolering en afkoppelen van het regenwater Noorderbleek te Franeker.

Geen afwijkingen.

- We gaan de percelen aan de westkant van de Tzummarumerweg te Dongjum klimaatadaptief inrichten.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen het MKB bij hun initiatieven om te verduurzamen.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
14		Huisvuil	I		76.000
15		Vrijval voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	I		54.867

Huisvuil

Een afrekening van de verpakkingsafval door Afvalfonds over 2020 levert een extra bijdrage op in 2021 van € 76.000 ten opzichte van de raming.

Vrijval voorziening egalisatie afvalstoffenheffing

Door het ontbreken van een onderbouwing van deze voorziening uit vm. Franekeradeel en Littenseradiel had deze voorzieningen ultimo 2020 in de jaarrekening voor een bedrag van € 54.867 vrij moeten vallen. Dit is toen niet gebeurd en wordt daarom nu in deze Berap I 2021 verwerkt.

Voortgang incidentele budgetten

N.v.t.

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing moet eraan bijdragen dat:

- Er een goed woon- werk- en leefklimaat is en een vitale en duurzame woningvoorraad die aansluit bij de veranderende vraag en woningbehoefte;
- Er herstructurering en kwaliteitsverbetering van de bestaande voorraad woningen plaatsvindt;
- Dorpen en wijken actief betrokken zijn bij verbetering van hun woon- en leefomgeving;
- Versterking van het unieke karakter van Waadhoeke gewaarborgd is;
- Inwoners Waadhoeke een hoge waardering voor leefbaarheid geven;
- De Omgevingswet wordt ingevoerd conform het in 2019 opgestelde implementatieplan;
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving recht doet aan zowel wettelijke kaders als aan maatwerk, voor zowel omgevingsvergunningen als vergunningverlening bijzondere wetten (APV - Drank en Horeca).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We geven uitvoering aan de vastgestelde Woonvisie 'Samen sterk'. Deze geeft een doorkijk naar de gewenste woningvoorraad op de lange termijn, zowel kwalitatief als kwantitatief, en heeft tegelijkertijd aandacht voor actuele vraagstukken. Dit doen we aan de hand van 5 doelen:
 - De kwaliteit van het bestaande;
 - Ruimte voor nieuwbouw;
 - Voor iedereen betaalbaar;
 - Samen wonen in wijken en dorpen;
 - Samen sta je sterker.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor adequate huisvesting van specifieke doelgroepen (o.a. mensen die voor sociale huisvesting in aanmerking komen, ouderen, arbeidsmigranten, statushouders, zorgbehoevenden).

Geen afwijkingen.

- We voeren maatwerkgesprekken met dorpen en wijken om beelden over trends en ontwikkelingen te delen en het over wonen/leefbaarheid te hebben.

Geen afwijkingen.

- We (blijven) investeren in ruimtelijke kwaliteit van dorpen en stad via herstructurering, en inbreiding en in een beperkt aantal gevallen uitbreiding van de huidige woningvoorraad. De gemeente investeert (via het S&D fonds) mee in het “groen” (de openbare ruimte), het “grijs” (de infrastructuur) en in bepaalde gevallen het aanpassen van de huidige particuliere woningvoorraad naar de toekomstige woningbehoefte.

Er worden diverse voorbereidingen getroffen voor projecten waarvoor gelden uit de reserve S&D beschikbaar zijn gesteld. Op dit moment is de reserve S&D nagenoeg volledig belegd. Dit betekent

dat er in 2021 ev jaren geen nieuwe investeringen mogelijk zijn vanuit de reserve S&D. De reserve S&D heeft een jaarlijkse financiële voeding nodig om dit te kunnen blijven doen.

- In 2021 wordt een inventarisatie gemaakt van de behoudenswaardige panden met het oog op eventueel monumentenbeleid.

In het najaar zal hiermee een start worden gemaakt. Het is een forse klus en de werkzaamheden zullen naar verwachting doorlopen tot in 2022.

- We werken proactief aan beoogde invoering van de Omgevingswet. Dit doen we door:
 - ervaring op te doen door te oefenen met een werkwijze waarbij plannen bekeken worden in de geest van deze Wet;
 - aan de hand van het implementatieplan de gevolgen te duiden en tijdig te vertalen in concrete acties en maatregelen;
 - het opstellen van een Omgevingsvisie.

De invoering van de wet is verplaatst naar 1 juli 2022. Als gemeente blijven we op de ingeslagen weg werken aan de invoering van de wet.

- We actualiseren structuurvisies en bestemmingsplannen alleen daar waar nodig. Hierbij houden we rekening met het proces rond implementatie Omgevingswet.

Geen afwijkingen.

- Voor initiatieven die passen binnen vastgesteld beleid / onze ambities stellen we bestemmingsplannen op om deze ontwikkeling op die manier planologisch mogelijk te maken.

Geen afwijkingen.

- Aan de hand van een in 2020 vast te stellen projectplan geven we in 2021 een vervolg aan het project 'Herstel dorpen en Bildtdijken'.

Geen afwijkingen.

- We monitoren het gebruik van de subsidieregeling dorpen- en wijken en evalueren de resultaten.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren dat dorpen en wijken hun eigen toekomstvisie maken.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren totstandkoming van zgn. Dorps Ontwikkel Maatschappijen (DOM's).

Geen afwijkingen.

- We bieden een platform aan Dorps- en wijkbesturen voor kennisuitwisseling onderling en tussen dorpen en wijken en de gemeente (dorpen- en wijkenconferenties).

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
16		Leges omgevingsvergunningen	I	-125.000	125.000

Leges omgevingsvergunningen

De inkomsten van de leges omgevingsvergunningen laten op basis van de eerste vier maanden zien dat de opbrengsten ruim hoger zijn dan verwacht. Daarom kan de raming van de opbrengsten van de leges omgevingsvergunningen op basis van de eerste vier maanden met € 125.000 worden verhoogd. De oorzaak van hogere opbrengsten van de leges omgevingsvergunningen is tweeledig. Allereerst valt er een toename te zien in het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen. Dit effect diende zich in de laatste maanden van 2020 al aan. Ten tweede zijn er groter aantal vergunningen verleend in de eerste vier maanden waarbij de inkomsten van de leges groter dan € 20.000 waren. Er wordt voorgesteld om de extra inkomsten vanuit de omgevingsvergunningen ter hoogte van € 125.000 aan te wenden voor extra budget om tijdelijk extra capaciteit in te kunnen zetten om de aanvragen af te kunnen handelen.

Voortgang incidentele budgetten

Woningherstel Bildtdijken

De raad heeft op 22 oktober 2020 ingestemd met het "Projectplan continuering herstel Bildtdijken 2" en daarvoor € 450.000 beschikbaar gesteld (bijlagen 2 en 3). Samen met de bestemmingsreserve van € 307.534 en de € 250.000 in de exploitatie is er € 557.534 beschikbaar.

De Stichting herstel dorpen en Bildtdijken heeft de afgelopen periode benut om zich te buigen over een concrete aanpak van het vervolg, met als uitgangspunt het "Projectplan continuering herstel Bildtdijken 2". Het resultaat daarvan is een compact en op hoofdlijnen uitgewerkt plan, met als titel "Project Bildtdijken 2: van plan naar opgave".

In het document wordt beschreven op welke wijze de Stichting uitvoering wenst te geven aan het vervolg en welke middelen daarvoor nodig zijn. De Stichting ziet graag dat de door haar geformuleerde aanpak als geheel als vertrekpunt fungeert voor de formulering van de vervolgopdracht. Daarbij heeft de Stichting gevraagd om voor de eerste jaarschijf middelen beschikbaar te stellen tot een bedrag van € 300.000.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Woningherstel Bildtdijken	250.000	-	250.000

Invoering Omgevingswet

De raad heeft in 2019 op basis van het Plan van Aanpak voor de implementatie van de Omgevingswet in 2019 een bedrag van 1,15 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2019 € 150.000 als budget opgenomen en in de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023 steeds € 250.000. In de praktijk zijn de uitgaven niet zo gelijkmatig. Bovendien loopt het implementatietraject niet tot 2023 maar tot juli 2030. De uitgaven zullen dan ook tot na 2023 uitgesmeerd moeten worden.

Vanaf dit jaar komt de invoering op stoom. De kosten voor de benodigde software ter grootte van € 82.000 komen binnenkort evenals kosten voor de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Hiervoor is obv het VNG model zo'n € 270.000 geraamd. Voor het aanpassen van werkprocessen, de organisatie en dergelijke is obv het VNG model ruim 1 miljoen euro geraamd.

De invoering van de wet is wederom uitgesteld. Dit zal waarschijnlijk extra kosten met zich meebrengen, met name op het vlak van de DSO.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Omgevingswet	595.400	48.298	547.102

Algemene Dekkingsmiddelen

Uitkering gemeentefonds

De meicirculaire 2021 is op 31 mei 2021 gepubliceerd. Onderstaand volgt een samenvatting.

Uitkering gemeentefonds 2020

In de meicirculaire 2021 zijn actuelere gegevens gebruikt voor de verdeling van de decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC voor 2020. Dit resulteert in een verlaging van € 4.441 -/-. Dit is een incidenteel nadeel, dat in 2021 wordt verwerkt.

Uitkering gemeentefonds 2021

De huidige raming van het gemeentefonds is aangepast naar aanleiding van de meicirculaire 2021. De raming wordt met € 2.435.178 naar boven bijgesteld (hiervan is € 28.793 ontvangen in het kader van Corona). Het effect op de algemene exploitatieruimte voor 2021 is € 894.517 positief. Hieronder wordt de aanpassing toegelicht.

Samenvatting

1. Algemene ruimte exploitatie 2021	894.517
2. Onvoorzien met bestemming	1.387.893
3. Bestemmingsreserve Corona	28.793
4. Doorbetaling GR Fryslân-West (Corona)	<u>123.975</u>
Totaal mutaties gemeentefonds 2021	2.435.178

Vanwege het opstellen van kadernota 2022-2025 worden eventuele structureel effecten incidenteel verwerkt in 2021.

Ad1. Algemene ruimte exploitatie 2021

De mutatie in de algemene ruimte van de exploitatie bestaat onder andere uit de volgende posten:

BTW-compensatiefonds 2020	247.878
BTW-compensatiefonds 2021	212.000
Ontwikkeling uitkeringsbasis	572.027
Diverse overige ontwikkelingen	<u>137.388 -/-</u>
Totaal mutaties algemene ruimte exploitatie	894.517

BTW-compensatiefonds 2020 (BCF)

De definitieve afrekening van het BTW-Compensatiefonds 2020 is verwerkt in de meicirculaire 2021. In de septembercirculaire 2020 is een voorschot verstrekt op basis van de verwachte ruimte tot het plafond van het BTW-Compensatiefonds van € 96,68 miljoen. De definitieve ruimte tot het plafond bedraagt € 192,6 miljoen. De afrekening vindt plaats in uitkeringsjaar 2021. Een incidenteel voordeel van € 247.878 (5,2 punt uitkeringsfactor).

BTW-compensatiefonds 2021 (BCF)

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in afstemming met de VNG en de provinciale toezichthouders een advies opgesteld. Gemeenten mogen in Programmabegroting 2022-2025 voor de ruimte onder het plafond maximaal rekening houden met de laatst gerealiseerde ruimte. De laatst gerealiseerde ruimte is 2020 (€ 192,6 miljoen). Omgerekend naar punten is dit 10,6 punten keer € 46.000; € 488.000. Voor de raming in 2021 hanteert de gemeente hetzelfde principe. In de raming wordt al rekening gehouden met € 276.000. Een voordeel van € 212.000. Met de septembercirculaire 2021 wordt een voorschot voor 2021 bekend gemaakt.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Op verschillende momenten in het jaar worden de maatstaven, die de hoogte van het aandeel in de Algemene uitkering bepalen, geactualiseerd. Zodra de aantallen landelijk stijgen wordt er meer verdeeld uit de Algemene uitkering dan er beschikbaar is. Om dit op te lossen wordt de uitkeringsfactor verlaagd. Als de aantallen landelijk dalen, stijgt de uitkeringsfactor. Dit wordt verwerkt onder de naam 'ontwikkeling uitkeringsbasis'. De meest voorkomende hiervan zijn ontwikkeling van de OZB (belastingcapaciteit), en de ontwikkeling van de bijstand- en uitkeringsontvangers.

Met de septembercirculaire 2020 is de ontwikkeling uitkeringsbasis fors negatief bijgesteld vanwege de verwachte landelijke stijging van het aantal bijstandsonvangers door de ontwikkelingen rondom Corona. Hiervoor is de uitkeringsfactor in de septembercirculaire 2020 verlaagd. Deze verwachte stijging was ook terug te zien in de raming voor de programmalasten Inkomen bij de gemeente. Inmiddels is bekend dat de stijging voor het aantal bijstandsonvangers landelijk aanzienlijk meevalt. Dit resulteert in een positieve ontwikkeling uitkeringsbasis. Dezelfde achterblijvende stijging van de bijstandsonvangers zien wij ook deels terug bij de gemeente Waadhoeke. Dit is met de 4e begrotingswijziging in de begroting van de gemeente verwerkt. Naast de bijstandsonvangers zijn er nog andere maatstaven die gezorgd hebben voor een hogere ontwikkeling uitkeringsbasis. In totaal een voordeel van € 572.027. De ontwikkeling uitkeringsbasis heeft een link met de hoeveelheidsverschillen bij 'diverse overige ontwikkelingen' die hieronder wordt toegelicht.

Diverse overige ontwikkelingen

De diverse overige ontwikkelingen bestaan vooral uit hoeveelheidsverschillen door actuelere cijfers van de maatstaven (€ 222.970 -/-). Deze verlaging heeft een link met de positieve ontwikkeling uitkeringsbasis hierboven. Daarnaast bestaat deze regel 'diverse overige ontwikkelingen' uit verschillende kleinere actualisaties, zoals loon- en prijscompensatie Voogdij/18+ (€ 34.250), het restant van de reservering compensatieregeling Voogdij/18+ uit het Jeugdbudget (€ 18.552) en diverse overige mutaties (€ 42.611). Restant reservering compensatieregeling Voogdij/18/: voor een aantal gemeenten is er een bedrag uit het gemeentefonds gehaald ter compensatie van een aantal specifieke gemeenten. Dit is niet volledig gebruikt. Het restant wordt weer toegevoegd aan het gemeentefonds en daarmee over alle gemeenten verdeeld. Totaal € 137.388 -/- aan overige ontwikkelingen.

Ad 2. Onvoorzien met bestemming

Onvoorzien met bestemming

Extra middelen Jeugdzorg € 613 miljoen:

Jeugdzorg: verdringing en lichte jeugdzorg problematiek	652.240
Jeugdzorg: POH Jeugd GGZ	28.618
Jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg	572.126
Rijksvaccinatie meningokokken	11.800
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	18.500
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	26.070
Kerkenvisies (DU)	75.000
Inburgering (IU)	3.539
Totaal onvoorzien met bestemming	1.387.893

Extra middelen Jeugdzorg € 613 miljoen

Met de Voorjaarsnota van het Rijk is 613 miljoen beschikbaar gesteld voor 2021 voor de aanpak van de problemen rondom Jeugdzorg. Hiervan wordt € 493 miljoen verdeeld via het gemeentefonds. Het overige deel wordt verdeeld via specifieke uitkeringen en zal bij een klein deel van de gemeenten terechtkomen.

Van de € 493 miljoen heeft € 228 miljoen als oogmerk dat gemeenten hiermee in staat worden gesteld om de consultatiefunctie ggz vorm te geven, wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan en om verdringing van andere uitgaven bij gemeenten tegen te gaan. Voor de gemeente Waadhoeke gaat het om € 652.240.

Een deel van € 10 miljoen is toegevoegd om het aantal Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg (POH) voor de jeugd uit te breiden. Voor de gemeente Waadhoeke een bedrag van € 28.618.

Een deel van € 255 miljoen is toegevoegd om gemeenten in staat te stellen om extra inzet en regie te voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. In deze circulaire is vooruitlopend op de besluitvorming tussen VNG en Rijk aangaande de regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG een bedrag van € 200 miljoen toegevoegd en verdeeld over de gemeenten. Voor de gemeente Waadhoeke € 572.126. Bij de septembercirculaire 2021 zal vervolgens het resterende bedrag van € 55 miljoen worden verwerkt. Dit deel is gereserveerd voor de regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische Jeugdzorg. De financiering hiervan loopt via de gemeenten en wordt daarom volledig doorbetaald aan de VNG.

De totale compensatie Jeugdzorg komt daarmee uit op € 1.252.984. Voorgesteld wordt dit grotendeels in te zetten ten behoeve van de uitzetting programmalasten Jeugd van € 1.170.000 (zie programma 7). Op onvoorzien met bestemming resteert € 82.984.

Rijksvaccinatie meningokokken en informed consent

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken (MenACWY) overgedragen aan gemeenten. De gemeente ontvangt hiervoor structureel € 10.000. Daarnaast ontvangt de gemeente incidenteel € 1.800 voor het inbouwen van een toestemmingsverklaring in de registratie van het rijksvaccinatieprogramma voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM. Naar verwachting wordt deze extra bijdrage van in totaal € 11.800 via de volgende begrotingswijziging van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) in rekening gebracht bij de gemeente. De ontvangst van de middelen is al benoemd in de begroting van de VRF. In de Berap wordt dit incidenteel verwerkt. De structurele verwerking vindt plaats in de kadernota 2022-2025.

Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening (ADV)

In 2009 is de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) in werking getreden. Alle gemeenten zijn verplicht te voorzien in een antidiscriminatievoorziening (ADV). Hiervoor is in 2009 geld toegevoegd aan de algemene uitkering. Uit onderzoek blijkt dit te weinig te zijn. Om die reden wordt er vanaf 2021 structureel ruim € 6,9 miljoen extra aan de algemene uitkering toegevoegd, zodat de ADV's ruimere budgetten kunnen krijgen om meer activiteiten te kunnen ontplooiën, om zo een betere beschikbaarheid en bereikbaarheid voor melders mogelijk te maken. De gemeente ontvangt structureel € 18.500. In de Berap wordt dit incidenteel verwerkt. De structurele verwerking vindt plaats in de kadernota 2022-2025.

Maatschappelijke begeleiding statushouders

De maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden is een taak van het college. Hiervoor ontvangt de gemeente in 2021 € 2.370 per inburgeringsplichtige. Op dit moment houdt het Rijk rekening met 11 inburgeringsplichtigen en dus met een bedrag van € 26.070 (11 x € 2.370). Het betreft personen die in de periode vanaf 1 oktober 2017 inburgeringsplichtig zijn geworden en in de periode vanaf 1 oktober 2017 tot en met 11 februari 2021 ingeschreven staan in de basisregistratie personen. Voor deze personen zijn nog niet eerder

middelen verstrekt voor maatschappelijke begeleiding. Dit is een vergoeding voor de in 2020 gemaakte kosten.

Kerkenvisies

De gemeente Waadhoeke ontvangt incidenteel € 75.000 voor de ontwikkeling van integrale kerkenvisies op gemeentelijk niveau.

Inburgering

De Wet inburgering is met een half jaar uitgesteld naar 1 januari 2021. Hiervoor wordt de decentralisatie-uitkering in 2021 landelijk verlaagd met € 26,9 miljoen. Ter compensatie wordt er cumulatief € 29,4 miljoen toegevoegd voor de periode van 2021-2026, waarvan € 16,5 voor 2021. Daarnaast wordt voor de periode van 2021 tot en met 2016 cumulatief € 16,5 miljoen toegevoegd voor de begeleiding van de bredere groep asielmigranten binnen de ondertussen-groep (inburgeraars die nog inburgeringsplichtig zijn onder de Wet inburgering 2013). Tot slot is cumulatief € 9 miljoen beschikbaar voor de periode 2021-2026 voor de ELIP-groep (inburgeraars die hun voor de inburgering bestemde lening vrijwel hebben uitgeput maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn). Dit bedrag wordt later verdeeld. De al in de meicirculaire verwerkte mutaties leiden tot een verhoging van de decentralisatie-uitkering met € 3.539.

Ad 3. Bestemmingsreserve Corona

We krijgen compensatie voor Corona-kosten. Deze middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Corona. Het betreft in totaal een bedrag van € 28.793. De circulaire geeft een aantal onderwerpen, gekoppeld aan maatstaven en bedragen, waarvoor compensatie mogelijk is. De ontvangsten hebben een algemeen karakter, het is niet geormerkt geld. De hieronder genoemde bedragen per onderwerp zijn daarom indicatief.

Corona-compensatie:

Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	18.793
Jeugd aan Zet (DU)	<u>10.000</u>
Totaal	28.793

Heroriëntatie zelfstandigen (DU)

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket van augustus 2020 is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandige ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor de crisisdienstverlening. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandige ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen beschikbaar gesteld. De verdeelsleutel is gelijk aan die voor de verdeling van de TOZO voorschotten wordt gebruikt. Namelijk naar rato van het aantal zelfstandige ondernemers in de gemeente. De gemeente Waadhoeke ontvangt incidenteel € 18.793.

Jeugd aan Zet (DU)

Het gemeentelijk programma Jeugd aan Zet in Crisistijd is, na de zomereditie verlengd met een wintereditie. Dit programma is er op gericht jongeren die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis te ondersteunen. Dit loopt naast het programma maatschappelijke diensttijd (onderdeel van Perspectief jeugd en jongeren). De gemeente Waadhoeke ontvangt incidenteel € 10.000.

Ad 4. Doorbetaling GR Fryslân-West

Elk jaar wordt de integratie-uitkering Participatie in de meicirculaire geactualiseerd voor het aantal maatstaven en wordt de loon- en prijsbijstelling toegekend. Dit resulteert in een stijging voor de uitkering Wsw van € 123.975. De ontvangst wordt doorbetaald aan de Gemeenschappelijke regeling Fryslân-West (GR) en zit hiermee budgetneutraal in de begroting van de gemeente.

Corona middelen onderweg*Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen*

Er is € 60 miljoen gereserveerd in het gemeentefonds voor de compensatie van extra uitgaven van lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen. Dit is voor de eerste twee kwartalen van 2021. In de septembercirculaire 2021 zal de definitieve verdeling bekend gemaakt worden.

Afrekening inkomstenderving 2020

De gemeenten ontvangen van het Rijk compensatie voor de gederfde inkomsten van 2020 op basis van het verschil tussen de begrote inkomsten 2020 (primitieve begroting) en de gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft in ieder geval de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffing als gevolg van corona. Zodra de eerste jaarrekeningen van de gemeenten bekend zijn wordt gestart met het in beeld brengen van het de inkomstenderving per gemeente. Het is de bedoeling om in het najaar van 2021 een compleet beeld te hebben, zodat dit in de decembercirculaire 2021 verwerkt kan worden.

Overige afspraken voor heel 2021

- Toezicht en Handhaving: de kosten die voortkomen uit de Tijdelijk Wet COVID-19, worden vergoed.
- Meerkosten Jeugd en Wmo: Er is € 141 miljoen gereserveerd op basis van de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. In de raming is rekening gehouden met het effect van vaccinaties en het afschalen van een deel van de maatregelen vanaf de zomer. Deze raming wordt in de najaarsnota van het Rijk geactualiseerd en zal vervolgens in de decembercirculaire 2021 worden verwerkt.
- Inkomstenderving 2021: wordt over het gehele kalenderjaar 2021 bekeken.
- Regionale en lokale cultuur: Er is € 51,5 miljoen gereserveerd. Hiervan is € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren.

Lokale heffingen

In verband met de Corona crisis kunnen ondernemers gebruik maken van een betalingsregeling van de jaarlijkse aanslag (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

De verleende uitstel van betaling in 2020 aan ondernemers is bijna volledig ingelopen.

De invordering voor het bedrag (€ 29.000) wat hier nog van open staat is in 2021 opgestart.

Aan 5 ondernemers is uitstel verleend, 4 ondernemers hebben een herinnering ontvangen en 24 ondernemers hebben een herinnering / aanmaning ontvangen. Uiteraard blijft het bij financiële problemen altijd mogelijk om ook hiervoor een betalingsregeling te treffen.

Het effect van een tweede golf kan nog moeilijk worden overzien. We zullen dit blijven monitoren.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Verhoogde oninbaarheid lokale heffingen en overige invordering	Er is een verhoogd risico dat ondernemers en inwoners een lokale heffing niet kunnen betalen.
Hogere kwijtscheldingen	Meer aanvragen kwijtschelding door corona.
Dividend BNG	De ECB (Europese Centrale Bank) wilde dat banken voldoende buffers aanhouden tijdens de coronacrisis en niet te veel dividend zouden uitkeren. Waarschijnlijk trekt de ECB deze dividendban na 30 september weer in.

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
17		Rente kort geld	I	200.000	
18	C	Extra inhuur Publiekscentrum door Corona	I	-12.345	
19		Centrale huisvesting	I		5.600
20		Huisvesting buitendienst Menaam	I	-21.000	
21	C	Extra inhuur communicatie door Corona	I	-24.776	
22		Tractie Algemeen	I	-55.000	
23	C	Lagere opbrengst betaald parkeren	I		-100.000
24		Gemeentefonds 2020	I		-4.441
25		Gemeentefonds 2021	I		2.406.385
26	C	Gemeentefonds 2021	I		28.793
27A		Gemeentefonds 2021: onvoorzien met bestemming	I	-1.387.893	
27B		Onvoorz. met bestemming: inzet extra middelen Jeugdzorg	I	1.170.000	
28	C	Gemeentefonds 2021: bestemmingsreserve corona	I	-28.793	
29		Archiefbewaarplaats	I	-45.000	
30		Premie brandverzekering	I	-92.750	
31		Vrijval reserve herindeling - toevoeging aan de AR	I	-5.302	5.302
32		Vrijval reserve herindelingsbijdrage - toevoeging aan de AR	I	-136.521	136.521

Rente Kort geld

In de begroting 2021 is rekening gehouden met 1% van het financieringstekort echter met het aangaan van kasgeldleningen (kortlopende geldleningen) worden we geconfronteerd met negatieve rente. Derhalve is een aframing van € 200.000 realistisch in het huidige kalenderjaar.

Extra inhuur Publiekscentrum door Corona

Door Corona is er extra inhuur bij de telefoon geweest door de toestroom aan vragen van inwoners over Corona maatregelen. Daarnaast namen de meldingen openbare ruimte toe door de inwoner die thuiswerkt.

Centrale huisvesting

De politie huurt enkele kamers in het gemeentehuis. Hierbij is een huuropbrengst van € 5.600 per jaar.

Dit was niet opgenomen in de begroting en kan nu dus incidenteel worden opgenomen.

Huisvesting buitendienst Menaam

Er zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd die niet in het beheerplan waren opgenomen maar wel noodzakelijk waren. Dit betekent een overschrijding van € 21.000 voor dit jaar

Extra inhuur communicatie door Corona

Door Corona is er extra inhuur noodzakelijk geweest voor een medewerker communicatie die zich onder andere bezighield met de ondersteuning van gemeentebrede communicatie rond de Covid 19 pandemie.

Hiervoor zijn tal van extra activiteiten uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn: video's Waadhoeke in Coronatijd, anderhalve meter economie pagina in de krant, 14 daagse interne Corona nieuwsbrief en distributie/publicatie Corona berichtgeving van de Overheid en Veiligheidsregio.

Tractie Algemeen

De periodieke vervanging van tractie is opgenomen in het Investeringsprogramma 2021.

Er zijn voor de teams die zijn ingesteld bij de buitendienst diverse auto's in gebruik genomen middels een leasecontract. De hieruit voortvloeiende kosten waren nog niet opgenomen in de begroting.

Opbrengst betaald parkeren

De opbrengsten uit parkeerbelasting vallen in 2021 evenals in 2020 door Corona lager uit omdat er minder parkeerders naar het centrum zijn gekomen. Inschatting voor dit moment is € 100.000.

Gemeentefonds (24 t/m 28)

Zie Uitkering gemeentefonds.

Archiefbewaarplaats

In november 2019 is in de archiefbewaarplaats schimmelvorming geconstateerd. Oorzaak was een niet functionerende klimaatinstallatie, waardoor de luchtvochtigheid tot circa 70% was opgelopen. Ook waren er al jaren kleine lekkages in een gedeelte van het plafond.

Vorig jaar is besloten de Luchtbehandelingskast van het archief te vervangen, het plafond te repareren en de archiefbewaarplaats te reinigen. De Luchtbehandelingskast is ondertussen vervangen en het plafond is gerepareerd. Sinds 3 mei jl. is het bedrijf Van Waarde bezig met het reinigen van de archiefbewaarplaats. De archiefbewaarplaats wordt hierbij volledig ontsmet en schoongemaakt en alle aanwezig banden en dozen worden van buiten gereinigd. Hiervoor is € 75.000 meegenomen van 2020 naar 2021.

Tijdens de werkzaamheden is op 1 juni visueel schimmel geconstateerd op de inhoud van de dozen in het archief van de stad Franeker 1499-1850, de grietenij Barradeel 1609-1850, de grietenij Franekeradeel 1511-1850 en de voormalige gemeenten Barradeel, Franeker en Franekeradeel uit de periode 1851-1983. Door de gammadoorstraling zullen 100% van de aanwezige schimmelsporen worden afgedood en is het archief volledig schimmelvrij. De meerkosten bedragen € 45.000.

Premie brandverzekering

Op 15 december 2020 heeft het college besloten om de brandverzekering 2021 aan te passen, de budgettaire gevolgen voor 2021 worden meegenomen in deze Berap I voor € 92.750 structureel (zie voor toelichting S/I onder Inleiding).

Vrijval reserve herindeling

De reserve herindeling kan vrijvallen, er wordt voorgesteld om deze toe te voegen aan de AR (Algemene Reserve).

Vrijval reserve herindelingsbijdrage

De reserve herindelingsbijdrage kan vrijvallen, er wordt voorgesteld om deze toe te voegen aan de AR (Algemene Reserve).

Voortgang incidentele budgettenPersonele ontwikkeling

De aanvraag voor het budget voor persoonlijke ontwikkeling is cijfermatig onderbouwd: circa € 800 per medewerker voor meerdere jaren. Dit is vertaald in een eenmalig budget van € 250.000. De besteding is gekoppeld aan de organisatiedoelen: dienstverlening, ontwikkelperspectief en de kernwaarden van de organisatie. Vast staat dat de medewerkers gefaciliteerd worden met trainingen of anderszins begeleiding op het gebied van dienstverlening en verdergaande digitalisering. Hiervoor is een meerjaren-traject opgenomen in het Strategisch opleidingsplan. Dit traject bestaat uit een leergang voor medewerkers, om zich te ontwikkelen in het Waadhoeke's werken (de principes van Nabij Besturen, kernwaarden, ja-mits-principe). In 2021 wordt er een start gemaakt met een aantal dagdelen managementtraining. Ook in het kader van MO-ontwikkeling en Dienstverlening (voorbereidingen zaakgericht werken). De beoogde leergangen voor medewerkers worden door de Corona-maatregelen in 2021 opgestart. Het hiervoor beoogde budget zal met name in de periode 2021-2023 worden besteed, aangezien de hele organisatie (in groepen) gefaseerd wordt getraind en de opstart door Corona is vertraagd.

Op dit moment is het budget besteed aan: managementontwikkeling, organisatieontwikkeling en strategisch opleidingsplan en de digitale leeromgeving.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Persoonlijke ontwikkeling	250.000	79.339	170.661

Beheersystemen

Voor het up-to-date brengen van de gegevens in het beheerprogramma GBI is een budget beschikbaar gesteld in 2020 van € 100.000 voor deze werkzaamheden.

Deze werkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd, maar door de coronacrisis en het noodzakelijke overleg lopen deze vertraging op.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Beheersystemen	100.000	-	100.000

5 Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording¹ met ingang van jaarrekening 2021

Vanaf 2021 (dus over verslagjaar 2021) is het College van B&W vermoedelijk (het wetgevingsproces is nog gaande) zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt opgenomen. Het doel van de verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken. In de auditcommissie is afgesproken dat de tussentijdse rechtmatigheidsverantwoording in de Berap plaats vindt.

Tot 1 januari heeft de gemeente Waadhoeke de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân gemandateerd voor een groot deel van de taken binnen het sociaal domein. De ketenafhankelijkheid manifesteert zich tot nu toe niet bij de gemeente, maar bij de Dienst. De omzetting van de Dienst in een bedrijfsvoering organisatie, waarbij de gemeente het afgeven van beschikkingen in eigen huis gaat doen, brengt verandering in deze situatie. De gemeente krijgt daardoor rechtstreeks te maken met de verantwoordingsketen in het sociaal domein. Onderstaande verantwoording is nog exclusief de uitkomsten van de verantwoordingsketen in het sociaal domein.

Verantwoording

Tot en met 30 april is voor het jaar 2021 een bedrag van € 0,3 miljoen (geëxtrapoleerd bij gelijkblijvende omstandigheden € 0,7 miljoen per 31 december 2021) de Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. Het betreft de inkoop van brandstof voor voer- en vaartuigen, groenafval, ingenieursdiensten en inhuur van IT-diensten.

Geplande maatregelen zoals aanbestedingen etc. moeten ervoor zorgen dat het geëxtrapoleerde saldo wordt gemitigeerd.

Ter vergelijking: tot en met 31 december 2020 was voor het jaar 2020 een bedrag van € 0,9 miljoen de Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. Het betreft de inkoop van brandstof voor voer- en vaartuigen, schoonmaak kantoren en keukens, groenafval, ingenieursdiensten en inhuur van IT-diensten.

¹ Zie voor achtergrondinformatie Corsanr. 20.204082

6 Investerings

Met de vaststelling van de programmabegroting 2021 heeft de raad de investeringskredieten uit het investeringsprogramma 2021-2024 gelijktijdig beschikbaar gesteld.

Het betreft hier de volgende nieuwe investeringen:

1. Reconstructie Spoorstrjitte Deinum :	€ 250.000
2. Brug Puoldyk bij Dronryp :	€ 129.678
3. Parkeerterrein Julianastraat Franeker	€ 150.000
4. Noodlokaal Bitgummole	€ 115.000

Investerings uit voorgaande jaren die doorlopen in 2021 zijn:

1. Inrichtingplan Franekeradeel-Harlingen (incl. maatschappelijke +)
2. WaddenPoort (inrichting Stationsgebied)
3. Cofinanciering gebiedsontwikkeling de Haak
4. Gebiedsontwikkeling 2e fase Boksum-Deinum
5. Rioleringswerken Deinum (gebiedsont fase II)
6. Opschoning Bebording binnenstad
7. Aanleg doortrekking vrijliggend fietspad Hegesylsterwei Tzummarum
8. Fietspad Dronrijp
9. Vervangen/reconstructie brug Hoarnestreek/Tzumm. Vissersvaart
10. Vervangen/reconstructie brug Salverdavaart-Van Harinxmakanaal
11. Nieuwe kadeconstructie Het Vliet Franeker
12. Vernieuwen brug Alde Loop Achlum

En zijn nu nog geen afwijkingen/overschrijdingen met financiële gevolgen. Wel lopen de uitgaven achter bij de planning, waardoor er sprake is van incidentele ruimte in rente en afschrijving van 2021. In de tweede bestuursrapportage zal hier verder aandacht aan worden besteed. Genoemde investeringen zijn nog niet in gebruik genomen of afgerond zodat ze afgesloten kunnen worden per 31-04-2021.

Overigens staat er ongeveer € 1,9 miljoen aan negatieve boekwaarde materiële vaste activa op de deelprojecten Waddenpoort en Maatschappelijk Plus.

Deze negatieve boekwaarde vloeit voort uit het verleden en vindt voor het project Waddenpoort (€ 1,2 miljoen) zijn oorsprong in een vrijval van de algemene reserve naar de materiële vaste activa en voor Maatschappelijk Plus (€ 0,7 miljoen) in een bijdrage derden.

Beide projecten zijn nog niet afgerond, waardoor de huidige waardering op de balans klopt maar de verantwoording staat niet op de juiste plek in de balans. Als deze projecten vóór de 2e berap niet afgerond zijn moeten wij voorstellen om voor € 1,2 miljoen aan negatieve boekwaarde Waddenpoort een bestemmingsreserve in te stellen en de negatieve boekwaarde Maatschappelijk Plus van ongeveer € 0,7 miljoen onder de overlopende passiva te verantwoorden.

7 Reserves

Algemene Reserve

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	<i>Prognose beginstand begroting 2021</i>	19.790.860			
	<i>Budgettaire effect begrotingswijzigingen op de algemene reserve na vaststelling begroting 2021</i>	-3.195.648			
	Algemene reserve	16.595.212	2.456.458	4.048.500	15.003.170
	Mutaties primitieve begroting 2021				
19.205327	Betreft herindelingsbijdrage 2021		1.814.635		
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2019-2022			350.000	
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2020-2023			748.800	
20.204135	Gevolgen incidentele autonome ontwikkeling conform kadernota 2021-2024			26.000	
20.204135	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2021-2024			2.363.000	
	Mutaties 1e begrotingswijziging				
20.204103	(1.7) Herontwikkeling St. Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp			200.000	
19.207145	(1.8) Nota Recreatie & Toerisme "Beleef Waadhoeke"			20.000	
20.204154	(1.9) Subsidie Young Solar Challenge 2021			15.000	
	Mutaties 2e begrotingswijziging				
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgras sportvelden 2021-2025			266.200	
20.204107	(2.08) Notitie toekomstscenario's zwemwater Waadhoeke			37.000	
	Mutaties 3e begrotingswijziging				
	Geen mutaties				
	Mutaties 4e begrotingswijziging				
21.201668	(4.02) Integrale aanpak Lange Dyk 35 Minnertsga			10.000	
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201684	(5.09) Onderzoek verkeerssituatie Zwarte Haan			12.500	
	Mutaties 6e begrotingswijziging				
	(6.01) Vrijval reserve herindeling - Berap I		5.302		
	(6.01) Vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I		136.521		
	(6.01) Toevoeging saldo Berap I (deels)		500.000		

De stand van de Algemene Reserve na begrotingswijziging 6 is € 15.003.170. De mutaties in de Algemene reserve in 2021 worden gepresenteerd in bovenstaande tabel.

Overige reserves

Reserve herindelingsbijdrage

Het saldo van de reserve herindelingsbijdrage is € 136.521 (stand jaarstukken 2020). Deze reserve was destijds ingesteld voor het stapsgewijs afdekken van de budgettaire ingroei overformatie vanuit de herindeling. Met de besluitvorming personele schouw en de budgettaire vertaling hiervan in de begrotingsdocumenten is dit bedrag niet meer nodig. Het bedrag kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Reserve herindeling

Deze egaliseringsreserve was de laatste paar jaren bestemd voor de afwikkeling van het restantkrediet ICT Waadhoeke. In 2020 is de laatste uitgaaf geweest, waarvoor nog een onttrekking is gedaan. Het restant van € 5.302 kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Corona

In de tweede bestuursrapportage 2020 is de Bestemmingsreserve Corona ingesteld. Onderstaand overzicht laat de mutaties zien die in 2021 hebben plaatsgevonden.

In de eerste vier maanden van 2021 zijn er door Corona extra kosten en minder baten gerealiseerd. In hoofdstuk 4 zijn deze extra kosten en minder baten per programma toegelicht. In onderstaande tabel worden deze mutaties benoemd onder het kopje begrotingswijziging 6 Berap I.

Compensatie van het Rijk

In de meicirculaire 2021 heeft de gemeente Waadhoeke Coronacompensatie ontvangen ter hoogte van € 28.793. Het geld is via het gemeentefonds verstrekt door middel van een decentralisatie-uitkering. Daarmee is het ongeoormerkt geld. De gemeente bepaalt zelf waar de compensatie nodig is. In hoofdstuk 4 onder de Algemene Dekkingsmiddelen (uitkering gemeentefonds) is een specificatie opgenomen van de Coronacompensatie.

Bestemmingsreserve Corona	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
<i>Mutaties 2021</i>	343.032	1.922.012	618.312	1.646.732
<i>Begrotingswijziging 1.10: September- & Decembercirculaire</i>				
- Toevoeging Opschalingskorting (September circulaire)		412.937	272.356	
- Toevoeging n.a.l.v. December circulaire. Bestaande uit:		807.584		
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		261.798		
Flankerend beleid: Impuls re-integratie		139.798		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		64.372		
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand		21.898		
Cultuur middelen		236.975		
Tweede Kamerverkiezingen		62.364		
Mutatie opschalingskorting		20.379		
<i>Begrotingswijziging 3.07: Aanvullende brief Coronacompensatie 26 maart 2021</i>				
Perspectief Jeugd en Jongeren		81.691		
Afvalverwerking		73.566		
Steun sociaal en mentaal welzijn:				
- Bestrijden eenzaamheid ouderen		107.021		
- Extra begeleiding kwetsbare groepen		115.264		
- Jongerenwerk Jeugd		28.324		
- Mentale ondersteuning Jeugd		23.772		
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd		16.152		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK)		135.562		
Voorschoolse voorzieningen Peuters		17.916		
Mutatie opschalingskorting		73.430		
<i>Begrotingswijziging 5</i>				
BW 5.1: Begroot coronatekort 2021 Theater de Koornbeurs			91.100	
BW 5.2: Liggelden charterschepen			9.000	
<i>Begrotingswijziging 6 Berap I</i>				
Extra kosten verkiezingen door Corona			81.103	
Extra externe communicatiekosten door Corona			27.632	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			12.345	
Extra inhuur communicatie door Corona			24.776	
Toevoeging als gevolg van Meircirculaire 2021		28.793		
Lagere opbrengst betaald parkeren			100.000	

In onderstaande tabel wordt een specificatie per onderwerp getoond van de Bestemmingsreserve Corona. De specificatie is gebaseerd op welk onderwerp de gemeente Waadhoeke geld heeft ontvangen voor Corona compensatie. In de tabel staan alle mutaties van 2020 en 2021 in de Bestemmingsreserve Corona. Het saldo van de resterende bedragen per onderwerp wordt als volgt berekend: ontvangsten rijk - werkelijke onttrekking.

Specificatie Bestemmingsreserve Corona	Ontvangsten rijk	Begrote onttrekking	Werkelijke onttrekking	Saldo
Lokale culturele voorzieningen	511.745	186.662	186.662	325.083
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	66.000	250.000	250.000	-184.000
Wet sociale werkvoorziening (Doorbetaling GR Fryslân-West)	437.948	437.948	437.948	0
Algemeen/Opschalingskorting	1.043.929	864.380	864.380	179.549
Buurt- en dorpshuizen	35.081			35.081
Vrijwilligersorganisaties	19.732			19.732
Toezicht en handhaving	114.934	-40.500	-40.500	155.434
Markt- en evenementenleges	9.620	19.700	19.700	-10.080
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021	182.591	81.103	81.103	101.488
Re-integratie van bijstandsgerechtigden	401.596			401.596
Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand	86.270			86.270
Perspectief Jeugd en Jongeren	81.691			81.691
Bestrijden eenzaamheid ouderen	107.021			107.021
Extra begeleiding kwetsbare groepen	115.264			115.264
Jongerenwerk Jeugd	28.324			28.324
Mentale ondersteuning Jeugd	23.772			23.772
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	16.152			16.152
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK)	135.562			135.562
Toevoeging op basis van de Meicirculaire 2021	28.793			28.793
Subtotaal	3.446.025	1.799.293	1.799.293	1.646.732

8 Ruimte in de begroting

In dit hoofdstuk is de ruimte in de begroting zichtbaar gemaakt. Als eerste wordt een tabel gepresenteerd met de totalen per programma in de programmabegroting, zodat er een actueel beeld wordt geschetst van de programmatotalen.

Vervolgens is een tabel opgenomen met de bedragen die de ruimte in de begroting weergeven, nl de stand van de budgetten voor onvoorziene uitgaven incidenteel en structureel, en het nog beschikbare saldo van de begroting.

Het budget onvoorzien met bestemming is hierin niet meegenomen. In dit budget zijn de reserveringen opgenomen van de loon&prijscompensatie, en de taakmutaties vanuit het gemeentefonds. De reserveringen kunnen als dekking worden ingezet als de taakmutatie concreet is gemaakt. Er volgt altijd een begrotingswijziging.

Wijziging op programmaniveau

In onderstaande tabel zijn op programmaniveau de totalen van de begroting gepresenteerd. U ziet de ontwikkeling van de primitieve begroting naar de begroting t/m de 5e wijziging, en het effect van de begrotingswijziging vanuit deze Berap (6e).

Programma		Primitief	Begroting (na 5e wijziging)	Wijziging	Begroting na wijziging
Lasten					
1	Bestuur en Ondersteuning	3.880.146	4.190.576	108.736	4.299.312
2	Veiligheid	3.806.689	4.071.689	0	4.071.689
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	8.624.611	9.791.611	327.000	10.118.611
4	Economie	12.199.615	12.609.495	0	12.609.495
5	Onderwijs	5.894.814	6.224.493	15.000	6.239.493
6	Sport, Cultuur en Recreatie	8.940.019	10.139.488	0	10.139.488
7	Sociaal Domein	61.842.051	65.740.165	1.078.524	66.818.689
8	Volksgezondheid en Milieu	13.330.707	13.868.282	0	13.868.282
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	3.683.544	6.215.344	0	6.215.344
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	16.482.811	16.886.080	912.706	17.798.786
	Mutatie reserves	3.427.306	5.048.170	782.912	5.831.082
Totaal Lasten		142.112.315	154.785.395	3.224.878	158.010.273
	<i>Waarvan onvoorzien</i>	<i>1.375.771</i>	<i>708.990</i>	<i>736.835</i>	<i>1.445.825</i>
Baten					
1	Bestuur en Ondersteuning	599.142	599.142	0	599.142
2	Veiligheid	27.830	27.830	0	27.830
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	135.488	126.488	323.150	449.638
4	Economie	11.327.204	11.327.204	24.999	11.352.203
5	Onderwijs	986.405	1.179.219	0	1.179.219
6	Sport, Cultuur en Recreatie	807.418	657.744	0	657.744
7	Sociaal Domein	17.094.241	19.332.663	-103.155	19.229.508
8	Volksgezondheid en Milieu	12.013.037	12.027.887	130.867	12.158.754
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	1.339.650	2.123.675	125.000	2.248.675
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	93.616.372	95.243.739	2.336.337	97.580.076
	Mutatie reserves	4.166.366	12.140.642	387.680	12.528.322
Totaal Baten		142.113.153	154.786.233	3.224.878	158.011.111
Resultaat		838	838	0	838

Ruimte in de begroting

Ruimte begroting 2021	Primitief	Begroting t/m 5e wijziging	Wijziging	Begroting na wijziging
Saldo onvoorzien eenmalig	30.617	-26.900	518.942	522.659
Saldo onvoorzien structureel	58.000	-7.799	0	50.201
Saldo begroting 2021	838	0	0	838
Totale ruimte 2021	89.455	-34.699	518.942	573.698

Voor een specificatie van de bedragen onder "wijziging" verwijzen wij u naar de verzameltabel met de reguliere begrotingswijziging.